JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1857. **Woensdag 10 Junij.** N°. 46.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentiën kunnen worden aangenomen tot TIEN ure's voormiddag

Bij deze Courant behoort een
BIJVOEGSEL.

BERIGT.

Ter voorkoming van misstellingen, wordt door den Ondergeteekende beleefd verzocht, de Advertentiën duidelijk geschreven in te zenden.

W. BRUINING.

EXTRACT *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BUITENZORG, *den* 6*den Junij* 1857. [No. 29.]

[*Staatsblad No.* 48.]

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 8 April 1857 lett. A. No. 23,374, daarbij, naar aanleiding van de dezerzijdsche van 5 Januarij 1857 No. 11,1 (besluit van dien dag No. 1), mededeelende, dat het Z. M. den Koning heeft behaagd, bij cabinetsrescript van 7 April 1857 No. 84, goedkeuring te verleenen op de ordonnantie van den 5den Januarij 1857 (Indisch staatsblad No. 2), waarbij, onder nadere goedkeuring van den Koning, buiten werking zijn gesteld de slotwoorden van art. 8 van het *reglement op de entrepôt en entrepôt regten* enz., gearresteerd bij publicatie van 12 Julij 1825 (staatsblad No. 28).

Is goedgevonden en verstaan:

Van het vorenstaande aanteekening te houden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

BUITENZORG, *den* 6*den Junij* 1857. [No. 50.]

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Enz.

Ten tweede: Met wijziging van art. 8 der instructie voor den magazijnmeester van het buskruid-magazijn voor particulieren te Batavia, gearresteerd bij het besluit van 1 Augustus 1851 No. 1 (*), te bepalen, dat dit magazijn dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, voor particulieren zal toegankelijk zijn voor het innemen of uitgeven van buskruid, zonder dat daarvoor door den magazijnmeester iets in rekering zal mogen worden gebragt.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris.
VAN DE GRAAFF.

(*) Zie Javasche Courant van den 6den Augustus 1851 no 63.

BUITENZORG, *den* 6*den Junij* 1857. [No. 52.]

[*Staatsblad* No. 50.]

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch Indie gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk: Gebruik makende van de magtiging van het Opperbestuur, om thans over te gaan tot den maatregel, om het kopergeld en de kleine recepissen in 's lands kassen op Java en Nadura aan te houden en te vervangen door groot en klein zilvergeld, te bepalen, als volgt:

a. het kopergeld (oude muntslag) en de recepissen van de serien van *f* 1, *f* 5 en *f* 10, zullen bij 's lands kassen op Java en Madura aangehouden en overgebragt worden in het depôt, tot waarborg der geëmitteerde recepissen, tegen ligting uit dit depôt van eene gelijke waarde aan groot en klein zilvergeld, om tot gereed betaalmiddel te strekken.

b. Indien zulks, tot rigtige uitvoering van het bovenstaande, mogt blijken noodig te zijn, is de directeur van finantien gemagtigd, om uit het depôt, voor herstel van het muntwezen, zilveren pasmunt te ligten, en bij het depôt tot waarborg der geëmiteerde recepissen over te brengen, tegen overbrenging van het equivalent aan koperen duiten uit het laatste in eerstgemeld depôt.

c. Over de, naar aanleiding van § *a* uit de wandeling getrokkene koperen munt en kleine recepissen wordt zonder specialen last niet beschikt, met dien verstande evenwel, dat van de bij het depôt voor de emissie der recepissen overgebragte recepissen, die van de serie van *f* 1 *allen* en die van de serie van *f* 5 en *f* 10, *voor zooveel zij niet meer bruikbaar zijn*, moeten worden vernietigd; terwijl die recepissen van de serien *f* 5 en *f* 10, *die nog eenigzins bruikbaar zijn*, bij het depôt moeten aangehouden worden, tot dat daarover nader zal worden beschikt.

Tot vernietiging der eerstbedoelde recepissen van *f* 1, *f* 5 en *f* 10 wordt door den directeur van finantien, in overleg met de algemeene rekenkamer, het noodige verrigt of voorgesteld.

d. De directeur van finantien zal, ter opvolging van art. 18 der wet van 1 Mei 1851 (Nederlandsch staatsblad No 75), afgekondigd bij de Indische publicatie van 21 Augustus 1854 (Indisch staatsblad No. 62), maandelijks, door tusschenkomst van de algemeene rekenkamer aan het gouvernement inzenden eene *specifieke* opgave van de *ingetrokkene*, de *vernietigde*, zoomede van de nog *niet ingewisselde* recepissen, met vermelding van de serien; ten einde daaraan door den Gouverneur-Generaal openbaarheid kunne worden gegeven in het officieel gedeelte der *Javasche Courant.*

Ten Tweede: Als beginsel te stellen, dat, aangezien de zilveren pasmunt steeds in der daad tot *bijpassing* moet dienen, in het algemeen behoort te worden in acht genomen, dat elke betaling uit 's lands kassen steeds zooveel mogelijk geschiede in de *grootste* muntsoort; — onverminderd het voorschrift, dat ruim gelegenheid tot verwisseling van *groot* tegen *klein* geld worde verschaft.

Ten derde: Enz.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal:
De Algemeene Secretaris,
VAN DE GRAAFF.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als predikant bij de protestantsche gemeente in Nederlandsch-Indië, met behoud van regt op pensioen, de *S. A. Buddingh.*

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de [illegible] klerk op het parket van den officier van justitie bij den raad van justitie te Amboina *F. Daniels.*

Verplaatst:

Tot predikanten bij de protestantsche gemeente:

te *Passoeroean.*

Ds. *A. A. T. Mounier*, predikant bij de protestantsche gemeente te Rembang.

te *Rembang.*

Ds. *C. A. L. van Troostenburg de Bruijn*, benoemd predikant van de dienst in Nederlandsch Indië, onlangs uit Nederland aangekomen.

te *Pekalongan.*

Ds. *J. H. Z. Bruinier*, benoemd predikant voor de dienst in Nederlandsch Indië, onlangs uit Nederland aangekomen.

Schutterijen, enz.

Bij de Schutterij te Batavia.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, de 2de luitenant *C. Boers.*

Benoemd:

Tot 1sten luitenant, de 2de luitenant *P. Landberg* jr.

Tot 2de luitenants, de korporaals *E. C. Bangert*, *E. Netscher* en *C. de Waal.*

de schutters *C. van Lennep*, *W. H. Herklots*, *J. H. S. G. Rijnbende*, *D. W. Schiff* en *K. H. Engeringh.*

Militair Departement.

Onslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de aspirant-intendant der militaire administratie *C. Strickling.*

Benoemd:

Tot commies expediteur bij den generalen staf (militair departement), de gepasporteerde sergeant-majoor *P. G. de Booij*, thans belast met die betrekking.

Belast:

Met de waarneming der betrekking van spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Soerabaija, de adjudant-onderofficier, waarnemende hospitaalmeester bij het hospitaal te Muntok, *E. J. Schavenberg*; met bepaling, dat hij voor memorie zal gevoerd worden bij het garnizoens bataillon in de 3de militaire afdeeling op Java.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Donderdag den 11den Junij, des morgens ten 9 ure, aan het Gouvernements hôtel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

BUITENZORG, *den* 1*sten Junij* 1857.

De Majoor Adjudant,
BERING LIESBERG.

Advertentien.

Veiling van doorgekapt kopergeld.

De directeur der producten en civiele magazijnen maakt bekend, dat op Woensdag den 15den Julij aanstaande, bij 's lands pakhuizen te Soerabaya in het openbaar zullen worden verkocht 100,000 Amst. ponden doorgekapt kopergeld.

Bij de regering is aanzoek gedaan om inlichtingen te bekomen omtrent het overlijden en de nalatenschap van zekeren *Michel Koerber*, geboren te Heidingsfeld nabij Wurzburg, en in het laatst der vorige eeuw vertrokken naar Nederlandsch-Indië, alwaar hij den 20sten M. 1824, als administrateur van een landgoed, ab intestato en zonder erfgenamen na te laten, moet zijn overleden.

Naar aanleiding van dien wordt bij deze een iegelijk, wien ter zake iets mogt bekend zijn, beleefdelijk uitgenoodigd den resident van Batavia, daarmede in wetenschap te stellen.

De resident van Tagal als daartoe geautoriseerd, maakt bekend, dat op Maandag den 29sten Junij 1857, 's morgens ten 9 ure, in den dalm van den regent te Tagal, publieke uitbesteding, overeenkomstig het reglement (staatsblad 1829 no. 67) zal worden gehouden van [illegible] uit het pakhuis te Tagal naar de binnenlandsche verkooppakhuizen, en van koffij van de binnenlandsche naar de strandpakhuizen te Tagal, gedurende de jaren 1858, 1859 en 1860.

De resident van Soerabaya maakt bekend, dat op [illegible] den 17den Julij aanstaande, des morgens ten 8 ure, in den dalm van den regent van Soerabaya, met inachtneming van het voorkomende bij het reglement op het houden der uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), publiek bij afslag zal worden uitbesteed de levering van victualie voor de gouvernements schoeners en kruisbooten, te Soerabaya en Grissee gestationeerd, alsmede de behoefte voor de verschillende departementen, de posterijen, policie, djaijangsekars, pradjoerits, gevangenen, kettinggangers en bannelingen te Soerabaya, Grissee en Modjokerto, de van gouvernementswege in het hospitaal te Soerabaya verpleegd wordende publieke vrouwen, — voor het jaar 1858.

De assistent resident van Banjoewangi maakt hierbij bekend, dat op Maandag den 3den Augustus aanstaande, des morgens ten 9 ure, ten zijnen kantore openbare uitbesteding zal worden gehouden voor de levering van levensartikelen en het transport van koffij en zout, over het jaar 1858.

Vendutien.

Donderdag 11 Junij, op het Heemradenplein, à 2 pCt. vendusalaris, door *John Pryce & Co.*

Vrijdag 12 Junij, wegens vertrek, ten huize van den kapitein der artillerie jhr. *F. de Charan de St.-Germain*, door *Gebr. Reselje & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Gebr. Reselje & Co.*

Maandag 15 Junij, ten huize van den weledgest. heer luit.-kolonel *F. Baudoin*, in het kampement te Weltevreden, nabij de woning van den generaal, door *Cassalette & Co.*

Dingsdag 16 Junij, voor het commissiehuis van *H. J. Leon.*

en

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *Cassalette & Co.*

MIJN REISGEZEL (*vervolg.*)

»De heele wereld rond. Toen ik zestien jaar oud was, in een ton uitgesmokkeld naar de West. — 't Is een imposant gezigt in de woestijn, als de zon opkomt; 't grijpt je aan. — Ik heb iets gezien, dat mogelijk geen drie anderen hebben gezien in de heele wereld: in de binnenlanden van Java, een vulkaan, juist toen hij weer uitbarstte; ik had hem vlak voor me, net zoo als ik jou nu op 't oogenblik zie. — 't Is lichte maan buiten, ga je meê?''

Hij stond op en greep hoed en stok.

»Ik zal hem maar aanschieten,'' vervolgde hij, terwijl hij mijn regenjas aandeed. »Een ferme jas, hoor! Doe jij den mijnen maar aan. — In den linker zak zit een sigarenkoker, als je trek hebt.''

We kwamen in den gang, maar de voordeur was reeds op 't nachtslot. We riepen den Kellner, en mijn vriend vertelde hem, dat wij de Lurlei gingen bekijken bij maanlicht.

't Scheen den man niet erg te bevallen, want hij zou nu moeten opblijven tot dat wij terug waren. 't Was zoo ver, zei hij, en we zouden er toch niets aan hebben, en bij zonlicht was 't veel mooijer, en de weg was zoo slikkerig, en.....

»Doe maar open!'' viel mijn vriend hem in de rede, terwijl hij met zijn stok tegen de deur stompte.

Buiten gekomen, zagen we dat de wind de lucht geheel had schoongevaagd, opdat de maan er in vollen glans aan zou kunnen prijken. De helderheid der lucht scheen ons na den somberen dag nog in klaarheid te winnen.

»Een keerkringsnacht op zee, zei mijn vriend.

Weldra hadden we de hobbelige keisteenen — dat kenteeken van bewoonde plaatsen in Duitschland — achter ons gelaten en bevonden ons thans op den effen, gladden heirweg, die echter nog de zeer merkbare sporen droeg van den harden regen. In het naauwe tusschen de rotsen ingeslotene dal is juist plaats voor den Rijn, en ook voor den weg, omdat men de rotsen op den linkeroever heeft doen springen, om voor dien weg een weg te banen. Bruisend snelt de stroom over zijn ongelijke rotsbedding heen. Achter ons verhief zich de ruïne *die Kätz*, naast ons sloten zich ontzettende, naakte rotsblokken aan een. Ge zoudt u wel van den waterkant willen verwijderen, want de rotsen dringen zich van beide oevers zoo digt tot elkander, dat ge u achter de lage houten balustrade niet veilig acht voor den bruisenden stroom; maar die rotsen zien er zoo onvermurwbaar en dreigend uit, dat ge u ook aan haar niet durft toevertrouwen.

Daar zien wij aan den overkant een pyramidale rotsmassa, die, hoewel ten deele door de maan verlicht, toch donker afsteekt tegen de blaauwe lucht. Die rotsmassa, die den stroom terug dringt, die hoog boven de andere rotsen uitsteekt en, te trotsch om er nevens te staan, allen vooruit is getreden, dat is de Lurlei!

We gingen voort. Plotseling houdt de stroom op met ruischen, alsof hij, ontzet door het gevaarte, dat hier zijn donkere schaduw over hem heen werpt, een oogenblik sidderend zwijgt. Maar weldra hoort men op nieuw het ruischen, dat alleen de stilte van den nacht breekt. De maan, die achter ons boven de donkere massaas aan den helderen hemel prijkt, doet de hooge boomen, waar langs we treden, zware slagschaduwen over den weg werpen, terwijl ze zelve daar ginds zilveren strepen over de dansende golfjes trekt. Regts van ons vertoonen zich eenige wolkstrepen boven de bergen, die het dal aan die zijde schijnen af te sluiten, terwijl enkele ijle, witte vlokjes de koningin van den nacht als dienende geesten omringen.

Zie, daar beneden aan den voet van de Lurlei flikkert een lichtje en boven de reusachtige rots tintelt een ster. Het lichtje brandt op een houtvlot, de ster, glinstert aan den hemel, en tusschen die beide lichtende punten staat de rots daar met zijn duistere kloven, als een beeld van 't leven.

Dat lichtje daar beneden, dat een ademtogt kan uitblazen, is het niet een beeld van den geest, ons bij de geboorte geschonken, die zich moet ontwikkelen op 't steile pad des levens door en langs de duistere klo-

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Solo: van wijlen den chinees *Ouij Seeikie*

Door den Agent der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Probolingo: van wijlen den chinees *Lem Soe Sioe.*

Door den Agent der Soerabayasche Wees- en Boedelkamer te Modjokerto: van wijlen den chinees *Liem Kanhan.*

Door de Wees- en Boedelkamer te Macassar: van wijlen den chinees *Oei Heen.*

Door den Gemagtigde van de Bewindvoerderesse in den Boedel, van wijlen *Johan Otto Abrahams*, vroeger genaamd *J-O Jetseeng.*

Door den Testamentairen Executeur te Poerwacarta: van wijlen den Chinees *Tjong Anjie*, ook genaamd *Tjong Liendjie.*

Door den Executeur Testamentair te Soerabaya: van wijlen Mevrouw de weduwe *F. W. Couwenberg*, geboren *Hernoff.*

Vertrekkende Personen.

J. Walland. — Dr. *S. A. Buddink*; — Jhr *F. de Charon de St. Germain.* — *N. M. Klein* en *Echtgenoote*;

Advertentiën.

Gehuwd:

K. H. O. VAN BENNEKOM,
Kapitein der Infanterie,
en
S. MACKENZIE.

PADANG, 15 *Mei* 1857. (1652)

Getrouwd:

JACOBUS GEORGIUS FEIJTES
met
LOUIZA CHARLOTTE ADELEIDE DE LACRETTE.

BATAVIA, 30 *Mei* 1857. (1605)

Bevallen van eenen ZOON, *S. M. Mess, van Motman.*

BATAVIA, 22 *Mei* 1857. (1601)

Bevallen van een ZOON, die kort na de geboorte overleed; *E. A. de Mol van Otterloo, Zimmerman.*

SOERABAYA, 25 *Mei* 1857. (1587)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, *E. H. Douwes Dekker*, geb. Baronesse *von Wijnbergen.*

SOERABAYA, 1 *Junij* 1857. (1627)

Bevallen van eenen ZOON *C. H. van der Wal*, geb. *van Emmerik.*

SAMARANG, den 3 *Junij* 1857. (1600)

Bevallen van eenen ZOON, *F. J. Sersansie, Heijer.*

BATAVIA, *den* 6 *Junij* 1857.
Eenige Kennisgeving. (1617)

Het Zoontje, hetwelk Gods goedheid ons den 24 Mei schonk, werd ons heden ontnomen.

J. C. FRAISSINET.
W. J. H. L. FRAISSINET.
geb. *Hancke.*

POERWOREDJO, 30 *Mei* 1857.
Eenige kennisgave. (1659)

Heden overleed ons geliefd eenigst kindje in den ouderdom van ruim zes maanden.

J. A. IMMINK.
H. E. IMMINK, *van Battum.*

SERANG, den 2 *Junij* 1857. (1635)

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, mijn echtgenoot *Barend, Hendrik, Nicolaas, van Lawick van Pabst*, in den ouderdom van 26 jaren.

J. M. B. VAN LAWICK VAN PABST.
geb. *Malfeyt.*

KASSOMALANG, vrije landen
PAMANOEKAN en TJIASSEM, 5 *Junij* 1857. (1633)

Wij ontvingen het treurig berigt, dat op den 16 Maart 1857 te Brunswijk is overleden, onze zuster en behuwdzuster *Lijdia Elisabeth Bennin*, geboren *Hanson*, diep betreurd door hare familiebetrekkingen.

(1632) CHARLES EBHART KENT HANSON.
FRANCES MARIA HANSON.
JAN KAREL VAN HAASTERT.
ELIZABETH VAN HAASTERT,
geboren *Hanson.*

POERWODADIE, vrije landen
PAMANOEKAN en TJIASSEM, 8 *Junij* 1857.

Vendutie

op Dingsdag en Zaturdag den 9 en 13 Junij 1857,

op de landen **Tjoereek** en **Bazaar Baroe**,

van Meubelen, Koeijen, Buffels, Paarden, Rijst- en Wanmolens, Opstallen en al hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1599)

Hout-Vendutie

op Donderdag den 11 Junij 1857,

op het Heemradenplein,

à 2 pCt. Vendu Salaris,

door *John Pryce & Co*,

van eene partij Jattiehouten Balken, waaronder vele van groote dimensiën, Doodkistplanken, enz. enz.
(1598)

Vendutie

op Vrijdag den 12 Junij 1857,

tegen 4 pCt. Vendu Salaris,

voor het Commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van aarde- en glaswerk, parfumeriën, kramerijen, eau de cologne, spiegels, schilderijen, lederen reiszakken en koffers, voering katoen, gordijngoed, modewaren, beschadigde lijnwaden, enz. — —

En voor rekening van wien zulks zouden mogen aangaan de ondervolgende goederen, beschadigd gelost uit het wegens averij hier binnengevallen Ned. schip *Louise*, kapt. *P. Buys, Jr.*

HM v H	— 50 vaatjes Boter,	bestemd voor Samarang
M C	— 100 " ["	" " "
"	— 50 kistjes kaas,	" " "
" 1/27	— 27 collis provisiën,	" " "
A V P	13 " [illegible]	" " "

(1604)

Vendutie

op Vrijdag den 12 Junij 1857,

wegens vertrek, ten huize van den kapitein der artillerie Jonkhr. **F. de Charon de St. Germain,**

door *Gebr. Roselje & Co.*,

van zeer net en wel geconserveerd Meubilair, spiegels, schilderijen, lampen, eet- en thee serviezen, pleet- en glaswerk, enz.

Voorts twee zeer fraaije en perfect gedresseerde rijpaarden, zadels en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1608)

Op Vrijdag den 12den dezer zullen de Ondergeteekenden in publieke Vendutie voor rekening van wien zulks zal aangaan, verkoopen:

T & C 4 kisten, Inhoudende 200 kistjes Witte Zeep, alhier beschadigd aangebragt per Nederl. Schip *Catharina* en *Theresia.*

(1628) GEBR. ROSELJE & Co.

Gebr. Roselje & Co. zullen op hunne Vendutie van 12 dezer verkoopen:

een partijtje superieure Parfumerie.

(1646)

Vendutie.

Den 15den dezer voor de Toko en Commissiehuis van den Ondergeteekende, *à tout prix* van eenige restant facturen, als:

Zwart laken, Cachemire tafelkleeden, Jaconets gordijn, Neteldoek, Tafeldamast, Vesten en jassen-stoffen, gemaakte hemden, Gibushoeden, Reiszakken, Ceintures,

voorts:

Geweren, Geldtrommeltjes, Spiegels, Schilderijen, Stolpen, staande lampen, eene nieuwe Victoria wagen, Europeesch onderstel, een factuurtje provisiën en dranken, 2 blikken gaz, Salpeter in kleine hoeveelheden, enz. enz.

(1642) W. VELDMAN.

SOERAKARTA, 4 *Junij* 1857.

Vendutie

op Maandag den 15 Junij 1857,

ten huize van den WelEdel Gestr. Heer Luitenant Kolonel **F. Baudoin** in het kampement te Weltevreden, nabij de woning van den Generaal, door **Cassalette & Co.**

van Wagens, waarbij eenen zoo goed als nieuwen Toerwagen, vis à vis, goede en deugdzame Paarden, Tuigen enz. enz., en deszelfs nette en zeer goed onderhouden inboedel, bestaande in mahonie en andere houtsoorten meubels, groote Spiegels en Schilderijen, Tafels, Consoles, Knapen, Buffet, Toiletten en Waschtafels met marmeren bladen, Hang- en Tafellampen, Porceleinen Tafel- en Thee Serviezen, Glas- en Kristalwerk, Pleet- en Zilverwerken,

alsmede:

eene fraaije collectie wapenen, waaronder met goud en zilver gemonteerd en oude en nieuwe werken, compleet met platen, van Valentijn; alles voor een ieder Zondag den 14den te bezigtigen. (1648)

Vendutie

op Dingsdag den 16 Junij 1857,
tegen 4 pCt. Vendu Salaris,

voor het Commissiehuis van *Cassalette & Co.*,

van diverse Spiegels en Schilderijen, 4 mahoniehouten Linnenkasten, 2 mahoniehouten Ledikanten met springveeren matrassen, Toiletten en Waschtafels, Speeltafels, Ziekenstoelen, Engelsche Tafellampen, Modérateurlampen, Wagen- en Bendielantaarns, porceleinen Eet- en Theeserviezen, Etagèrevoorwerpen, Pleetwerk, Kristal- en Glaswerk, Chineesche verlakte Theedoozen, Knaapjes, Schaakborden met stukken, 20 rollen Chineesche Vloermatten, Vuurstokken, Crèpe Châles, Engelsche Zadels, Bendietuigen, Pistoolholsters, Sporen, etc. etc.; verder eene partij Piano-muzijk, 3 Orgels met mécanieke beeldjes, geparfumeerde Zeep, Eau de Cologne, 50 dozijn Eau de Lavende van John Gossnell, diverse Wijnen, zeer goede Rhijnwijn, Bier, Vruchten op Water en Brandewijn, gedroogde Vruchten enz. enz., alles zonder reserve. (1649)

Vendutie

Op Dingsdag den 16 Junij 1857,

voor het commissiehuis van *B. J. Leon* te Weltevreden,

van diverse Meubels van vertrekkende personen, als ook Bendies, paarden, benevens 1 Algemeen reglement der Militaire Administratie compleet enz., enz. (1645)

Op de Vendutie van den 25 Junij aanstaande, zullen de ondergeteekenden mede verkoopen:

eene partij No. 1, 2, 3, 4 Tagalwaroe
VOGELNESTJES.

(1662) ABEELEN, DENNISON & Co.

De ondergeteekenden zullen, op eenen nader te bepalen dag in den loop dezer maand op Vendutie verkoopen:

twee zeer schoone schimmel **Merriepaarden** van 4 voet 6 en 4 voet 7 duim hoog, benevens *een* schimmel **Bimaneespaard** van 4 voet 1 duim.

(1641) CASSALETTE & Co.

---

ven heen, tot dat hij, boven 't leven, in 't eeuwige ruim kan tintelen en blinken met onuitbluschbaar licht?.....

»'k Ben blij dat ik m'n stok bij me heb!"

Door dien uitroep stoorde mijn medgezel mij plotseling in mijne wijsgeerig poetische beschouwingen.

»Een stok!" herhaalde ik, wel wat knorrig.

»Wel ja — nergens een huis te zien — de ruïne ook niet meer."

't Was waar, elk spoor van menschelijke bouwkunst was voor ons oog verborgen en zelfs de ruïne *die Katz*, die sich boven de laatste huizen van St. Goarshausen verheft en sich nog lang achter ons tegen de lucht had afgeteekend, was thans door de kromming van den weg uit het gezigt geraakt.

»Met een stok zou je toch niet veel uitrigten, als er eenige kerels op je aanvielen," hernam ik.

»Waarachtig wel — de *bâton* is 't sterkste wapen," zei hij, terwijl hij zijn stok met zwaren ijzeren knop en punt door de lucht deed gonzen. »'k Ga nooit zonder stok uit — zonder stok zou 'k bang zijn."

»Je ziet er anders nog al niet uit, of je voor een klein geruchtje vervaard waart?"

Hij glimlachte: »Dikwijls genoeg geklopt in mijn tijd" zei hij. »Als ik op 't terrein stond, was 'k nooit bang. — Maar om alleen 's avonds te wandelen in een onbekende streek, daar hou 'k niet veel van. 't Is niets met je beiden....."

»En met een stok," vulde ik aan.

»Een jongen tijger meê dood geslagen — net op zijn neus getikt."

»Heeft u dien stok dan uit Indië meê gebragt?"

»Ja. Echte bamboes — zelf gesneden — een mannetjes. — Laten we nou naar 't logement gaan en daar een glas grog drinken."

»U is geen lid van de afschaffers."

»Neen, gekheid! — Laat zoo'n arme kerel zijn borrel drinken — hij heeft niets anders."

»Maar hij laat het niet bij een."

»Je moet hem eerst wat anders in de plaats geven. — Weet je wat ze af moesten schaffen? Leegloopers, rijke lui, die niets uitvoeren. 'k Ben 't zelf tegenwoordig — ik voer ook niets uit, maar 'k heb in m'n jeugd gewerkt, hard ook; 'k heb er mijn leven en mijn gezondheid voor gewaagd en nou ben 'k er boven op. — Maar je hebt er zoo veel, die er geen voet voor verzet hebben, »die zich alleen maar de moeite hebben gegeven om geboren te worden," zoo als dinges zegt. Dat moesten ze afschaffen: welvaart moest je alleen door werken kunnen krijgen."

»Dus is u tegen de erfopvolging bij versterf — u heeft vast geen kinderen?"

»Ja, wel mijnheer! vijf — en goeije kinderen ook, hoor!"

Maar zoudt ge die dan de vruchten van uw, arbeid willen zien ontnemen?"

»Als 'k zeker wist, dat ze door werken hun kost behoorlijk konden verdienen, en als iedereen dat moest doen, als iedereen daaromtrent gelijk stond — ja!"

»'t Zou toch weêr niet regtvaardig zijn; want als u geld heeft, dan zou u daardoor in staat zijn uw kinderen een betere opvoeding te geven, dan iemand die arm is, dit zou kunnen."

»'t Onderwijs moet voor allen gelijk zijn en van staatswege gegeven worden."

»Een teer punt, dat u daar aanraakt — daar zijn ze bij ons dan schrikkelijk over aan 't haspelen, over dat onderwijs."

»Ja, je kunt de klaarste zaken troebel maken, door er lang in te roeren."

»Is u voor gemengde lagere scholen?"

»Natuurlijk. Vooral in een land als het onze, waar het Protestantsch beginsel den boventoon voert."

»Dus zou u er in een Roomsch land tegen zijn?"

»Dat zeg ik nog niet; maar misschien wel. Als ik er tegen was, meneer! zou het zijn, omdat ik zou vreezen, dat men onder Roomsche onderwijzers er maar weinigen zou vinden, die echt liberaal zijn, die zich zouden weten te stellen boven Roomschen en Gereformeerden. En dat moet de onderwijzer doen, hij moet in zijn jongens geen kleine Roomschen en kleine Her-

Met toestemming van den Resident van Batavia zullen de Ondergeteekenden de Eer hebben hunne eerste

MATINÉE MUSICALE

te geven op Zondag den 14 dezer, in de zaal van den Schouwburg.

Aanvang des morgens ten half elf ure tot half een ure **precies.**

PROGRAMA.

I Deel.

Trio van Mayseder.
Solo voor Clarinet.
Duo voor Piano en Viool.
Fantaisie voor Harmonie.

II Deel.

Finale van het Trio.
Solo voor Piano.
Solo voor Viool.
Wals voor Harmonie.

De entrée is f 5, voor een niet geabonneerde.

NB. Er zal Zondag in den Schouwburg nog gelegenheid zijn om zich te abonneren.

(1639) RYCKMANS.
CALMER.

Ontvangen:

1 en 2 span

ENGELSCHE WAGENTUIGEN.

(1658) VAN RIET & TER GOUW.

Schotsche Plaids,

zeer geschikt voor heeren **Landmail Reizigers**, zijn van heden af te bekomen bij

(1629) S. D. BRANDON,
in de **Stad** en op **Rijswijk.**

Assortiment de Parfumerie

de la Société Hygiénique. Jouets d'Enfants.
Mr. Newbolt en partant, laisse une provision de sa **Poudre Dentifrice**, chez

(1640) M. JANET.

Nieuwe

PHOTOGRAPHISCHE GALERIJ

Hotel der Nederlanden No. 1

zal slechts gedurende eene maand geopend zijn.
Gekleurde portretten worden dagelijks zonder voorafgaande kennisgeving dadelijk vervaardigd.

(1651) C. DüBEN, *Photographist.*

Versche

Zuurkool en Spek,

in 't Groot en Klein, tot voor f 1.— rec. à contant.

(1586) W. KUIJPERS,
Passer Senin.

Dakpannen. 1ste qualiteit.
Gaba, idem.

Verkrijgbaar op het land Matraman, bij

(1595) JOHN PARKER.

ZILVEREN POTLOODEN,

Diamant, Stalen en Ganzen pennen, in verschillende soorten en tot zeer billijke prijzen, verkrijgbaar bij

(1625) W. BRUINING.

Ontvangen per *«Harriet»* van de Kokos Eilanden:

Eene lading Versche Klapper Olie.

(1608) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen:

een factuur Fransche SPIEGELS en SCHILDERIJEN, waaronder verscheidene nieuwe Gravures zijn, met dubbeld vergulde Lijsten, naar den laatsten smaak vervaardigd, tot zeer billijke prijzen en bij contante betaling een rabat van 10 pCt., bij

(1606) B. J. LEON.

Goede BORDEAUX WIJN

op Fust, bij

(1657) L. PLATON, Kalie Bezaar.

Puike BOTER f 18 en KAZEN f 8,

bij

(1616) KAM BIENG, Bazaar Baroe.

Verkrijgbaar bij den Ondergeteekende:

Vruchten op water voor taarten en voor ijs, Durham mosterd, Engl. azijn, Zuren, Sauces, Bacon, Brown Windsor, London, Bristol en groene zeep, griffels in doosjes, Zwarte en Roode Inkt, Ouwels in Blikjes, Dadels, Rozijnen, Amandelen, Krenten, Japansche Connomon, Zuiver traan, olie en zwartsel voor tuigen, enz.

(1624) J. BROWN.

SLAGTERIJ

Passer Senin.

De Ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat hij eene Slagterij heeft geopend. De engagementen welke hij met verscheidene Landheeren der omstreken van Batavia heeft gemaakt, tot het leveren van vet ge mest Slagtvee, doen hem hopen met het vertrouwen van zijne geëerde begunstigers vereerd te worden, zullende hij door eene prompte en soliede bediening dat vertrouwen zoeken waardig te maken.

Tweemaal in de Week, des WOENSDAGS en ZATURDAGS van des namiddags 2 ure tot des anderendaags 's morgens 8 ure is het Vleesch verkrijgbaar.

(1585) W. KUIJPERS.

De beroemde Mappins Brothers Scheer-étuis

met **SCHEERMESSEN**, (wier uitstekende kwaliteit ten volle wordt gewaarborgd), benevens **TOILET USENTILEN** van het fijnste staal, van f 20 tot f 50 het stel.
Echte **RODGERS** Scheermessen. **COWVAN'S** Scheerriemen, wederom te bekomen bij

(1610) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Fraai Behangselpapier met Goud,

per rol f 15,—.

Randen voor dito,

per rol van 4 randen f 16,—.

Te bekomen bij

(1589) H. M. VAN DORP.

Batavia, *Junij* 1857.

Ontvangen bij de Gezusters DE BRUIJN,

Noordwijk:

Zijden-, Damasten-, Barège- en Japonnen, de nieuwste Bloemen, Vederen en Coiffures, Sorties de Bal en Glacé Handschoenen.

(1656)

TE KOOP

Een uitmuntend gedresseerd **Bendiepaard met Bendie** en toebehooren.

Adres

(1630) H. M. VAN DORP.

TE KOOP

Een ruim en gemakkelijk woonhuis, geheel van steen opgetrokken en met pannen gedekt, gelegen in de Batoe Toelies.

(1660) Mr. L. J. A. TOLLENS qq.

TE KOOP

Een Huis staande op het Koningsplein (oostzijde) zeer geschikt voor eene talrijke familie, in de maand Augustus te aanvaarden.—Huurprijs f 200,— 's maands.

(1622) J. BROWN.

TE KOOP

Een Span Zwarte **Macassar Wagenpaarden**, bij

(1615) A. C. M. MEIJER.

TE KOOP

Een Huis en Erf, met alle de daarop staande Bijgebouwen. Te bevragen bij den eigenaar in de Gang Ketapang.

(1594) C. F. GIJSBERS.

Batavia, *den* 5 *Junij* 1857.

TE KOOP of TE HUUR

op Koningsplein.

Het Huis, westzijde, hoek *Campong Scott*, bewoonddoor- en bevraagbaar bij

(1597) F. CASSALETTE.

TE HUUR OF TE KOOP

een Huis gelegen op Kebon Sirie.

(1655) LANGE & Co.

Te Huur of te Koop

het op Kramat aangenaam gelegen huis thans bewoond door den heer *Ker*, te aanvaarden met ultimo dezer. Inmiddels te bevragen bij

(1621) MIERO MEIJER, te Meester Cornelis.

Den 6 *Junij* 1857.

Kamers te huur

met Kost.

(1644) Mevr. de Wed. BODEMAN,
Beerendrechtslaan.

TE HUUR

Twee Huizen vooraan in de Prinsenlaan. Te bevragen bij den heer

(1593) WASMUS.

TE HUUR

Een Huis op Batoe Toelies.
Te bevragen bij

(1596) NOORDHOORN, qq.

---

worden zien, maar enkel kleine menschen. Ik heb streng gezegd dat ik er tegen was, dat iemand rijk zal worden, omdat zijn vader toevallig rijk is; maar evenzeer ben ik er tegen dat iemand tot het een of ander kerkgenootschap zal behooren, *omdat* zijn vader er toe behoort. Als 't mogelijk was, zou ik iedereen, als hij tot jaren van onderscheid was gekomen, zelf willen laten kiezen, welken weg hij in 't godsdienstige volgen wil. En ik geloof dat het Protestantisme daartoe altijd meer vrijheid laat dan het Katholicisme. Ik zou de vraag: wat was je vader, wat geloofde je vader? geheel willen afscheiden van de vraag: wat ben je zelf, wat geloof jij?"

»Maar dan zou men het huisgezin moeten opheffen."

»Neen, meneer! Een vader mag wel tot zijn kind zeggen; dat en dat houd ik voor waar en goed; maar hij mag het zijn kind niet opdringen. Een huisgezin, meneer! is in het klein wat een rijk in 't groot is, en evenmin als ik aan eene regering het regt toeken, om aan de inwoners een godsdienstig geloof voor te schrijven, evenmin ken ik een vader het regt toe, om aan zijn kinderen te zeggen: gij *zult* Roomsch, gij *zult* Hervormd zijn, omdat *ik* het ben."

»Maar de meeste menschen denken toch voor zich de waarheid gevonden te hebben, en wat is nu natuurlijker dan dat zij hun kinderen die waarheid trachten in te prenten?"

»Juist, meneer! *trachten* in te prenten, daar ben ik niet tegen. Hetgeen ik voor waar houd, tracht ik mijn kinderen te leeren, dat spreekt van zelf; maar als ze zoover zijn, dat ze zelf kunnen oordeelen en ze denken er dan anders over, dan zal ik hun dit volstrekt niet kwalijk nemen. Ik zal hen trachten te overtuigen, dat mijn denkbeelden beter zijn dan de hunne, maar kan ik hun die overtuiging niet geven, dan zal ik er in berusten."

»Maar gesteld eens dat ge Roomsch waart en het gevoelen aankleefdet, dat allen, die buiten de kerk waren, eene eeuwige verdoemenis te gemoet gingen, dan zoudt ge uw kinderen toch wel verbieden uit die kerk te treden?"

»Dat zou me weinig helpen, meneer! Als het kind van een Roomschen vader het Roomsche geloof *wil* verlaten, dan zal het toch gebeuren. Ware het anders, dan zouden we allemaal nog behooren tot de Alleen Zaligmakende Kerk. Men kan den menschelijken geest niet dwingen — ik ga een stap verder en ik zeg: men mag zelfs niet *trachten* den menschelijken geest te dwingen. — Ik geef je toe, meneer! dat een orthodox Roomsche er veel verdriet van moet hebben, als hij zijne kinderen een anderen weg in 't godsdienstige ziet volgen, maar dat bewijst alleen tegen het uitsluitende beginsel van de Roomsche kerk. Ik vind dat beginsel verkeerd; ik acht het onvereenigbaar met de zelfstandigheid, die redelijke wezens moeten bezitten; ik zie er de kiem in van den val van Rome. De grootste vijand, dien Rome heeft, meneer! is de beschaving en de ontwikkeling van den geest: vorm zelfstandige menschen en ge hebt geen ware Roomschen meer. —

»En wat moet nu het doel zijn van een huisvader? Niet om van zijn kinderen Roomschen te maken of Protestanten, maar om van hen te maken *zelfstandige menschen*. — De heele christelijke godsdienst, meneer! beoogt niets anders: het beginsel van het christendom is vrijheid, zelfontwikkeling, het komen tot God uit eigen overtuiging — geen dwang, geen bijgeloof, geen gesneden Goden."

(*Wordt vervolgd.*)

Wordt gevraagd *f* 5000,—.

Adres

(1654) LANGE & CO.

---

f 7000,—

op eerste verband en borgen, in leen te bekomen bij

(1623) J. BROWN qq.

Dixit!

Homo sapiens est, quamdiu quaerit sapientiam: ubi autem se putat ad ejus culmen pervenisse, desipit.

(1637) B.

WORDT BEKEND GEMAAKT!!

aan een ieder, die er belang in stelt, of die zulks zonde moeten aangaan (vide Java Bode No. 44, advertentie 1570) dat:

B

(vel juister deed zich

C

te schrijven. Hij heeft zich maar met eenen letter in het alphabet vergist. Enfin! dat is minder! Wij zullen hem nu ook maar B noemen, om dat hij zich zelf dien titel heeft gegeven. —

De Hoofdzaak is, dat »B," de pauvre Katvinder, »Baba Tjin-Tjao," de blinde Kip" »en de ongelukkige jongen" alleen tot eene partij behooren en met eene pen schrijven, terwijl wij met een hoofd en eene hand onze pen dirigeeren en wij niet vreezen voor een millioen van zulke Lafaards, als diegenen zijn, die tegen over ons staan! —

Om rede echter dat B, (juister C), zich door deze nieuwe manoeuvre uit de affaire tracht te willen trekken, dat de »pauvre Katvinder" niet met open vizier is uitgekomen, (vide onze advertentie Java Bode No. 43 1525) zoo heeft hij daardoor genoegzaam getoond, dat hij EERLOOS is, en zouden wij ons dus vernederen, indien wij verder eenige acht op hem bleven slaan. Wij zullen hem ook niet meer attaqueeren, al ware het ook, hij zich nu nog noemde, wij zouden nu onze handen maar bezoedelen. —

Wij zullen hem aan onze onbeperkte minachting prijs geven!

Wij geven bij deze tevens te kennen aan een ieder die zulks zoude mogen aangaan

of

die zich de zaak soms verder willen aantrekken

dat A. B. C. D. tot X. Y. Z. toe, ons niets, als een bewijs van hunne **ERLACHTIGE DOMHEID** zouden leveren, indien zij zich met deze zaak verder wilden bemoeijen, want een verstandig mensch mengt zich niet in zaken, welke hem niet aangaan en van welke hij niet op de hoogte is! —

(1590) DIXIT.

GADOK, Junij 8. 1857.

REIS-NECESSAIRES

met en zonder Toiletbenoodigdheden, het formaat van afgeronden Propatria kunnende bevatten; zijn dezelve zeer geschikt voor Heeren Inspecteurs en andere in commissie zijnde ambtenaren.

HEEREN-NECESSAIRES in allerlei grootte en prijs, alsmede **Engelsche Scheermessen**, verkrijgbaar bij

(1626) W. BRUINING.

In een der binnenlanden van Java, wordt bij 6 Meisjes eene **Gouvernante** gevraagd, de bekwaamheden bezittende om grondig onderwijs te geven in de Fransche en Hollandsche talen, zoomede op de Piano.

Hierop reflecterende gelieve men zich te adresseren onder lett. Z bij de Heeren

(1633) V. H. NOMAN, KOLFF & Co.

te Samarang.

Een Hollander bekend met landelijke werkzaamheden zoekt eene betrekking onverschillig waar, zijnde voorzien van goede getuigschriften.

Brieven franco aan de uitgever dezer Courant sub Lt. SWV.

(1639)

Wordt Gevraagd.

Eene **Gouvernante**, de noodige bekwaamheden bezittende tot het geven van Onderwijs aan drie kinderen van 6 tot 10 jaren.

Adres franco onder lett. DV te Salatiga. (1631)

Militaire Societeit Concordia.

THÉ-DANSANT.

Op Zaturdag den 20 Junij 1857.

Namens de Directie,

De Secretaris,

(1643) E. R. GOTELING VINNIS.

Late Revd. Dr. MEDHURST.

A meeting of the friends of the late Revd. **Dr. Medhurst** will be held in the schoolroom attached to the English church, at Parapattan, on the evening of Friday the 12th June at 8 o'clock, to take into consideration the most suitable mode of testifying their respect for his memory — when *all* who are interested in the object are invited to attend.

BATAVIA, 6th *June* 1857. (1619)

Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie.*

Aan de leden wordt bekend gemaakt dat het Ontwerp-Reglement voor de te Batavia op te rigten Spaarbank, tot den 15den Junij aanstaande, voor hen ter inzage ligt in het locaal van de Javasche Bank, ten einde in de nader aan te kondigen Algemeene Vergadering te kunnen worden besproken.

De Secretaris,

(1609) J. MUNNICH.

Avis.

Le tirage de la Loterie faite par M. Féraud, aura lieu le **Dimanche, 14 Juin à 9 heures du Matin**, dans sa maison au Gang Kiintji, près le Bazar Baroe.

Les personnes, qui n'ont pas payé leurs numéros, sont invités à les solder avant cette époque. (1638)

Le soussigné a l'honneur d'informer le public, qu'il vient de s'établir en ville, à l'ancien toko de Mr. *Beynon*, en qualité de **Marchand Horloger**, et qu'il se chargera de tout genre de réparations d'horlogerie.

(1614) PAUL BENOIT.

GELDLOTERIJ

TEN BEHOEVE VAN DE

BATAVIASCHEN SCHOUWBURG.

De kommissie van beheer van den Bataviaschen Schouwburg brengt ter kennis van belanghebbenden, dat bij den op Zaturdag den 30sten Mei jl., ten overstaan van den Notaris *J. J. Mijnssen*, plaats gehad hebbende trekking der geldloterij, de gestelde prijzen en premien zijn gevallen op de navolgende nummers:

de eerste prijs	groot *f*	40,000	op No.	536,
» tweede	»	20,000	» »	685,
» derde	»	10,000	» »	647,
» vierde	»	5,000	» »	529,
» vijfde	»	3,000	» »	19,
» zesde	»	2,000	» »	27,
» zevende	»	1,500	» »	769,
» achtste	»	1,000	» »	902,
» negende	»	600	» »	132,
» tiende	»	400	» »	784,

» elfde tot en met de vijf-en-dertigste of vijf-en-twintig prijzen, ieder groot *f* 300, op de nummers 56, 508, 469, 547, 906, 462, 554, 675, 187, 614, 189, 603, 107, 546, 419, 310, 840, 408, 519, 635, 649, 160, 16, 832 en 646; de zes-en-dertigste tot en met de zestigste, of vijf-en-twintig prijzen, ieder groot *f* 200, op de nummers 305, 743, 363, 592, 798, 226, 129, 181, 696, 621, 195, 686, 905, 285, 724, 511, 32, 775, 836, 794, 758, 66, 452, 751 en 12;

de twee premien, ieder groot *f* 2,000, op de nummers 116 en 949, zijnde respectivelijk het eerst en laatst uitgekomen nummer.

De uitkeering der prijzen en premien is bepaald op Donderdag den 11den dezer en volgende dagen, ten kantore van den Heer *G. Melbourn* alhier.

De Kommissie voornoemd,

JUNIUS VAN HEMERT.

(1613) WAANDERS.

Boekhandel van *H. M. van Dorp* te Batavia.

De Gids door het leven, Handboek der wellevendheid *f* 2.—

Coursier. Handboek der meest gebruikelijke Fransche en Hollandsche spreekwijzen in de zamenleving *f* 2.—

Peschier. Causeries Parisiennes. *f* 1.—

De nieuwe Rijschool. Beweegbaar prentenboek met rijmen. *f* 2.—

Vertellingen en legenden voor jongelieden met platen. *f* 3—

Koetsveld. Tiental kinderpreken. *f* 2.50.

» De portefeuille met platen van grootvader Sprankhof. *f* 2.50.

Schotts volgt mij! woorden van stichting voor het Christelijk leven. *f* 3.—

Tabitha. Armoede en weldadigheid. Door de schrijfster van Hermine, Everglin etc. 2 dn. *f* 7.—

Murray. Engelsche spraakkunst. *f* 2.—

Cowan Maatjes. Leercursus voor de beoefening der Engelsche taal. 3 dn. *f* 3.— (1612)

HET EERSTE PRENTENBOEK

voor de **Nederlandsch Indische Jeugd**,

JAVA

door een **Oudgast**, met 27 plaatjes naar *Harlouin*, in linnen prachtband verguld op sneê.

Prijs .... *f* 8,—

Franco per post .... » 7,—

Algemeen in den Boekhandel op Java verkrijgbaar.

(1647) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

JAVA-BODE.

H. H. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het tweede halfjaar 1857 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het tweede halfjaar:

voor Batavia	*f* 12.50,
» Java	» 15.—.
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur van dat Blad,

(1650) H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co.* te Samarang en *E. Fuhri & Co.* te Soerabaya.

MICROSCOPEN, VERREKYKERS, THERMOMETERS, ENZ.

bij H. M. VAN DORP te Batavia.

Loups met één en *twee* glazen à *f* 4 en *f* 5.

Microscopen om levende insecten mede te beschouwen, producten, zaden enz. te onderzoeken *f* 10.

Microscope Staphope (Cachet Microscope) vergroot 6400 maal, zeer doelmatig voor het observeren van voohten, *stofjes* en andere kleine voorwerpen *f* 6.

Microscope Achromatique Lérébours, 18 amplifications, variable depuis 25 jusqu'à 480 fois *f* 100.

Nouveau Microscope d'amphitéatre, grossissant environ 250 fois *f* 60.

Veld-Kykers voor officieren, reizigers en liefhebbers van de jagt; voorzien van een middellijnmeter (micromètre) waardoor de afstanden kunnen gemeten worden *f* 50.

Miroir Conique à tableaux *f* 40.

Miroir Cylindrique à 6 tableaux *f* 40.

Fraaie Stereoscope, met 25 à 30 Dayuerreotype groepen en landschappen *f* 160 en *f* 200.

Zakkompassen à 11 en 16 centimètres *f* 8 en *f* 10.

Lucht Waartemeter voor alle drukkingen *f* 80.

Baromètre Anéroïde, Adopté par la marine d'état *f* 80.

Thermometers op *ivoor f* 15.

» a maxima en a minima *f* 25.

Bad Thermometers in glas *f* 5.

Bousséles *breloques* en **Boussoles** *de montre f* 6 en 8.

Fraaie passerdoozen à *f* 30, *f* 35, *f* 50 en *f* 70.

Passers in verschillende soorten *à pointes sèches f* 6 changeant de pointe *f* 15 à *f* 20, à vis de rappel *f* 15 à balustre *f* 18.

Passers voor het meten der diktens, *f* 5,—

» dit maitre à danser. *f* 5,—

Dubbelde palmstokken *f* 3,—

» » *f* 10,—

Stellen van gewigten en koppen

Trekpennen à profiler et à dessiner *f* 5 en *f* 6.

Hoornen Hoekmeters à 11, 16 en 20 centimètre *f* 3. *f* 4 en *f* 6

Stalen Decametre (lengte maat à 10 el) *f* 20.

Elle maat, 20 mètre *f* 15.

Verbeterd Meetkruis *f* 50. (1611)

VERTREKKENDE PERSONEN.

N. M. Klein en Echtgenoote; gemagtigde de heeren *B. Kopersmit & Co.* en *D. J. Bijleveld* te Samarang. (1588)

Het vertrek van het

Stoomschip PALEMBANG naar Samarang en Soerabaija, vroeger bepaald op den 12den dezer, is onbepaald uitgesteld.

(1661) W. CORES DE VRIES.

BATAVIA, 10 Junij 1857.

Om binnen weinige dagen te vertrekken, **wordt passage naar Hongkong** aangeboden, met het Nederl. ijzeren schip **AMSTERDAM,** kapt. **D. Herderschee,** zijnde bijzonder gunstig voor den overvoer van passagiers ingerigt en hebbende een geëxamineerden geneesheer aan boord.

Er bestaat nog gelegenheid tot belading van Rotting of andere ligte Vrachtgoederen.

Voor informatiën gelieve men zich te adresseren bij *de Agenten*

(1582) W. ANDERSON, TOLSON & Co.

BATAVIA, den 5 Junij 1857.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 10 Junij 1857, No. 46.

BATAVIA.

Men schrijft ons van Padang:

Reeds sedert langen tijd was te Padang behoefte gevoeld aan eene vereeniging, welke zich ten doel stelde, door gepaste middelen de minder aanzienlijken van Europesche afkomst, uit hunne verachterden zedelijken en stoffelijken toestand, op te beuren. De ambtenaar Nieuwenhuijzen liet daartoe eene circulaire bij de aanzienlijke ingezetenen rondgaan, welke door onderteekening zich voorloopig tot het vormen van eene vereeniging bereid verklaarden. Den 26sten Mei vereenigden zich ongeveer een vijftigtal der aanzienlijkste ingezetenen tot eene vergadering, in het loceal van de Societeit de Eendragt, welke vergadering vereerd werd door de tegenwoordigheid van den Generaal Majoor van Swieten, Mil. en Civ. Gouverneur van Sumatra's westkust.

De vergadering werd geopend met eene kernachtige redevoering van den kapitein der Inf. F. von Ketwich, daartoe uitgenoodigd door den Heer Nieuwenhuijzen, welke naar Nias vertrokken was.

De leiding der vergadering werd verder bij stemming opgedragen aan den predikant Hanegraat, als voorzitter en aan kapitein von Ketwich, als secretaris.

Na ernstige beraadslagingen, of het voorgestelde doel, door het daarstellen van eene enkele inrigting; kon bereikt worden, dan wel of het vormen van een genootschap, van 't welk al datgene kon uitgaan, wat tot beschaving en verlichting van den minderen stand noodig zal bevonden worden, de voorkeur verdiende, werd er tot het laatste besloten. Voorts werd er, bij stemming eene commissie gekozen tot het opmaken van een reglement voor het op te rigten genootschap en tot het doen van voorstellen van zoodanige inrigtingen, als strekken kunnen, om beschaving en verlichting onder den minder aanzienlijken stand te verspreiden. Tot leden der commissie werden achtereenvolgend verkozen, Dr. Th. C. M. Hanegraat, predikant, J. Lijnen, Roomsch Kath. pastoor, Mr. T. Schuurman, president van den raad van justitie, C. H. Palm, ass. resident en magistraat, T. von Ketwich, kapt. der inf., P. van Geelen en J. J. de Weijer, Onderwijzers.

De groote belangstelling, welke deze zaak bij ambtenaren, officieren en verdere ingezetenen te beurt valt, de groote eendragt welke deze, in bloei zoo snel toenemende, plaats tot de aangenaamste verblijfplaats van deze gewesten maakt, doet ons, in het belang van honderden onzer verachterde medeburgers, het vast vertrouwen koesteren, dat ook deze poging zegenrijke vruchten zal dragen, waarmede reeds andere dergelijke eigenaardige instellingen te dezer plaats zijn bekroond.

— Op Zondag avond (24 Mei), 18 minuten voor negen ure, werden er te Padang twee zware schokken van aardbeving gevoeld, loopende van het westen naar het oosten. De eerste was meer verticaal; de tweede daarop onmiddelijk volgende was een horizontale schok. Behalve dat eenige steenen gebouwen ligte scheuren bekwamen, heeft deze aardbeving overigens geene schade aangerigt.

— In den morgen van den 9den Junij, is Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal, met gevolg, van *Buitenzorg* alhier aangekomen.

— De, op den 19den Mei jl., in de Chinesche kamp te *Meester-Cornelis*, plaats gehad hebbende, brand (zie ons nummer van den 27sten dier maand) is, na onderzoek, gebleken door onvoorzigtigheid te zijn ontstaan.

De schade wordt op p. m. *f* 8,966 begroot.

Sumatra's Westkust. Onder de troepen in de *Lagoendi baai*, eiland *Nias*, was wederom eene hevige ziekte uitgebroken. Zij was echter minder kwaadaardig dan in het vorige jaar.

De inlandsche bevolking aldaar hield zich rustig, en geeft blijken dat zij vertrouwen stelt in het gouvernement.

Er waren bereids goede wegen aangelegd van *Hilibobo*, een kwartier uur, *Singediadi*, een uur, en *Fadoro*, vijf uren gaans van *Lagoendi*. De weg van *Orahili* naar *Lagoendi* was verbreed.

Ook de handel in die streken neemt toe; in het laatst van de maand April, lagen 14 kleine handelsvaartuigen ter reede van *Lagoendi*.

(*Jav. Cour.*)

Samarang, 6 Junij. Bij gelegenheid van het op den 28sten Mei jl. boven deze stad uitgebroken onweder, sloeg de bliksem in een steenen met pannen gedekt huis, gelegen in de Kampong Soemodilangan, ten gevolge waarvan het dak van hetzelve zwaar is beschadigd.

Menschenlevens zijn echter bij dit onheil niet te betreuren.

(*S. N. en A. Blad.*)

Soerabaija, 28 Mei. Wij vernemen, dat door het gouvernement aan den heer Montoft concessie is verleend tot eene diligence-dienst van hier over Pasoeroean naar Malang en vice versa, welke waarschijnlijk met 1 Julij of vóór dien tijd een aanvang nemen zal. Wij verheugen ons zeer over deze verbetering der communicatie met eene plaats, waar het klimaat zoo heilzaam is voor eene kranke gezondheid. Daar is ook een logement opgerigt, zoodat de civiele lijders, geene ambtenaren zijnde, niet meer van de meerdere of mindere ruimte van het militaire Reconvalescenten gesticht aldaar afhankelijk zijn en zich, zonder bezorgdheid voor hun onderhoud, aan de liefderijke behandeling van den bekwamen geneesheer Dr. Greiner kunnen overgeven.

(*De Oostpost.*)

Soerabaija, 30 Mei. Men berigt ons, dat, zoowel in de stad als op de suikerfabrieken, en voornamelijk aldaar, groot gebrek heerscht aan koperen pasmunt, en dat men bij 's lands kas moeijelijk anders papiergeld kan verwisselen, dan tegen ontvangst van de helft aan zilvermunt.

Voorts berigt men ons, dat de kleinhandelaren in de stad en binnenlanden, wanneer zij van den Javaan zilveren pasmunt ontvangen, hetzij zij al of niet pasgeld terug moeten geven, die zilveren pasmunt niet voor de volle waarde, maar de dubbeltjes slechts voor 10 duiten, en grootere pasmunt ook voor eene mindere, dan de wettige waarde, willen aannemen.

Dat een geldwisselaar agio berekent, kan niet gewraakt worden, maar wij gelooven, dat bij de invoering van een nieuw betaalmiddel het niet alleen wettig, maar ook dringend noodig is, dat van wege de Regering den Javaan niet alleen alom worde bekend gemaakt met de waarde der zilveren munt, maar dat ook bevel gegeven en er ten strengste op worde gelet, dat door iedereen, bij koop en verkoop, de zilveren munt voor hare volle waarde als betaalmiddel worde aangenomen.

(*S. N. en A. Blad.*)

DUITSCHLAND.

De Heer Suzenbeth te Tranisort heeft eene groote wijziging en vereenvoudiging gebragt in de wijze van vervaardiging der lucifers. Hij gebruikt daartoe drie machines, de eerste levert in 24 uren 9 millioen zorgvuldig gesnedene houtjes; deze machine is $7\frac{1}{2}$ meters lang, $2\frac{1}{2}$ meters breed en is van 8 paardenkracht. De tweede machine vervaardigt in 24 uren 30,000 stuks doosjes uit zeer dun blik, zink of nieuw zilver; dit werktuig is 6 meters lang en $2\frac{1}{2}$ meters breed en vordert tot zijne drijving 1 paardenkracht. De derde machine, welke 7 meters in de lengte en 2 meters in de breedte beslaat en 1 paardenkracht vereischt, levert per dag 1 millioen geheel afgewerkte lucifers, dat wil zeggen: zij doopt de door de eerstgenoemde machine vervaardigde houtjes in den phosphorus, droogt ze en levert ze afgeteld in de doosjes af.

Deze drie machines vereischen tot hare bediening 6 volwassen arbeiders en 14 kinderen, en leveren even veel als 81 werklieden naar het gewone stelsel. Daarbij komt nog, dat de werklieden niet langer aan de schadelijke uitdampingen van den phosphorus zijn blootgesteld.

ZWITSERLAND.

De groote raad van het canton St. Gallen heeft, met 63 tegen 57 stemmen, besloten tot het doen plaats hebben der teregtstellingen op afgeslotene plaatsen, met beperkte openbaarheid.

SPANJE.

Men spreekt te Madrid van een ontwerp van reorganisatie van den senaat, dat de Spaansche regering in gereedheid zoude brengen. Er zouden twee klassen van senatoren zijn; senatoren voor hun leven lang benoemd en senatoren, aan wie door hunne functien of hunnen rang in den staat, feitelijk deze hooge waardigheid toekomt. De eersten zouden door de Koningin gekozen en benoemd worden. De tweeden zouden bestaan uit aartsbisschoppen, maarschalken en grandes van Spanje, die kunnen aantoonen een inkomen van 15 à 20,000 piasters te hebben. Op den oudste hunner mannelijke nakomelingen zoude het regt van opvolging overgaan.

— Uit Madrid wordt gemeld, dat Koningin Isabella den Infant Don Enrique, die zich te Salamanca ophield, had gelast, om het Spaansche grondgebied te verlaten en zich naar Frankrijk te begeven. De wijze, waarop de Infant had getracht invloed uit te oefenen op het werk der verkiezingen, scheen de Koningin te hebben mishaagd. De Infant had zich, zoo als men weet, aan de progressisten aangesloten en eene openlijke verklaring in den geest dier partij bekend gemaakt.

ITALIE.

Rome, 15 Maart. Zaturdag l.l. hebben 212 staatkundige veroordeelden, die in het fort Pagliano gevangen zitten, eene poging aangewend, om zich te bevrijden en oproer te stichten. Een gedeelte hunner brak des namiddags ten 4 ure, op het oogenblik dat de gevangenen nog op de binnenplaats der gevangenis wandelden, de deuren open, om in de caserne te komen en zich van de wapenen van het garnizoen meester te maken. Terzelfder tijd vernielden hunne medepligtigen de zolderingen en kwamen zoo tot aan het dak, waarvan zij de pannen wegnamen, ten einde langs dien weg het wapenmagazijn te bereiken.

Te vergeefs putteden de chefs der gevangenis alle middelen van overreding uit, om de wederspannigen tot inkeer te brengen. Deze, met allerlei gereedschap en ijzeren staven, die zij van hunne slaapplaatsen hadden gerukt, gewapend, wierpen tot antwoord met dakpannen en alles wat hun in handen viel, te gelijker tijd weigerende den eersten cipier los te laten, van wien zij zich hadden meester gemaakt.

De gewapende magt geroepen zijnde, wendden zij alle moeite aan om de soldaten te verleiden, hun uitnoodigende gemeene zaak met hen te maken, om het Pausdom omver te werpen, onder belofte der schitterendste belooning, indien de republiek mogt zegevieren. Echter ziende, dat de soldaten hun pligt getrouw bleven, deden de wederspannigen hun oproerig beroep volgen door eene hagelbui van dakpannen en steenen.

De wet moest gehandhaafd worden en na de wettige opeischingen tot onderwerping, was men wel genoodzaakt een klein gedeelte der soldaten te gelasten vuur te geven. Dit eerste vuur was noodig om de oproermakers te overtuigen, dat het garnizoen zich niet zou laten verleiden en dit daadzakelijk bewijs daarvan was voldoende, om hen om genade te doen smeeken en weder in hunne cellen te doen opsluiten. Negen veroordeelden werden gekwetst, waarvan er vier aan de gevolgen zijn overleden. Zij loosden hun laatsten zucht vloekende en allen bijstand der godsdienst van zich afwerende. Het waren ongelukkigen, die uit hoofde van verwondingen en diefstallen, gewapenderhand uit partijgeest begaan, waren gevangen gezet.

De gendarmen en jagers te voet hebben zich voortreffelijk van hun pligt gekweten en hunne houding, die de hoop der geheime genootschappen ter neerslaat, toont den goeden geest aan, die thans het Pauselijk leger bezielt. Van hunne zijde werden er slechts twee gewond. Later zijn nog twee wederspannigen aan hunne wonden overleden, zoodat het aantal hunner dooden, bij deze mislukte onderneming, zes bedraagt. Hoogst wordt de menschlievendheid van den commandant der gewapende magt geprezen, die door slechts een klein gedeelte zijner ondergeschikten te laten vuren, het leven van velen dier ongelukkigen heeft gespaard.

— De Hertog van Modena, die sinds eenigen tijd ziek was, doch die langzaam beterde, is weder ingestort. Met den regerenden Hertog zal zijne dijnastie, welke tot aan Karel den Groote opklimt, uitsterven. Men schrijft aan een enkel woord van dezen Keizer (*esté*) den oorsprong van het huis d'Este toe.

— De dolk vervult in Napels nog steeds hare taak. Een ondergeschikt ambtenaar der policie is gevonden met een dolk in den rug en bij hem een geschrift, inhoudende: »Eerste wraakneming voor de vermoorde verdedigers der vrijheid.'' Eenige dagen vroeger had de directeur van policie het alleen aan een toeval te danken, dat hij een dergelijken moordaanslag ontkwam.

— Uit een uitvoeriger berigt, betreffende de beraadslaging der Sardinische afgevaardigden, over het wetsontwerp voor de versterking der vesting Alessandria, hetwelk met zoo overgroote meerderheid is aangenomen, blijkt, dat de Heer Solar Della Marguerita het ontwerp nadrukkelijk heeft bestreden als onnuttig en gevaarlijk, daar het zoude kunnen worden beschouwd als eene uitdaging op de meest onvoorzigtige wijze tegen Oostenrijk gerigt. De minister de Cavour heeft geantwoord, dat Koning Karel-Albert reeds het voornemen had opgevat om Alessandria te versterken, en dat in dezen minder kon worden gedacht aan het uitdagen van Oostenrijk, daar het cabinet van Weenen, door het versterken van Piacenza, niet alleen de bestaande tractaten dadelijk had miskend, maar zelfs Piemont op eene inderdaad bedenkelijke wijze had bedreigd. Wat het ontwerp zelf aanging, dat moest, volgens den minister, worden beschouwd als het middel, waardoor de Sardinische regering, als het ware, het zegel drukte op de door haar gevolgde staatkundige beginselen, en als een noodwendig gevolg van de aansluiting van Piemont aan de Westelijke mogendheden, waardoor het cabinet van Turijn in de gelegenheid was gesteld, om krachtdadig voor de algemeene belangen van Italie in de bres te springen. De rede des ministers is door de groote meerderheid der volksvertegenwoordigers met onmiskenbare blijken van welgevallen aangehoord.

— Uit Rome meldt men, dat de onderhandelingen over het Wurtembergsche concordaat, in het begin dezes jaars, zoo ver schenen gevorderd te zijn, dat men met tamelijke zekerheid meende te kunnen bepalen, wanneer de Wurtembergsche gevolmagtigde, v. Ow, naar Stuttgard zoude terugkeeren. Aan beide zijden schijnen echter eenige moeijelijkheden gerezen te zijn, zoodat er meer geschreven dan vastgesteld wordt. Te Rome is men zeer streng tegen Duitsche dagbladen, die, nadat de Index Günthers werken onder de verboden boeken geplaatst heeft, zijne leer verdedigen of regtvaardigen. Zoo zijn twee nommers van de *Allg. Z.* door de policie in beslag genomen.

— Uit Nizza schrijft men, dat zich aldaar sedert eenige dagen moeijelijkheden, betreffende de passen voor vreemdelingen, die zich naar Monaco begeven willen, hebben opgedaan; dit geschiedde om redenen van zedelijkheid en veiligheid, daar de te Monaco gevestigde speelbank de meeste reizigers, die zich naar dit vorstendom begeven, aanlokt. Naar men verneemt, zijn thans te Nizza stappen gedaan en wel door den vorst van Monaco in eigen persoon, die niet zonder gevolg zijn gebleven; want sinds eenigen tijd worden de liefhebbers van de roulette aan de grenzen van Nizza ten opzigte van hunne papieren minder bemoeijelijkt. Evenwel moet zich de speelbank te Monaco, in weerwil van deze gunstige wending, naauwelijks staande houden.

— Te Civita Vecchia zijn 2 regimenten van de, uit Griekenland terugkeerende, Fransche troepen aangekomen; men maakt toebereidselen om deze in kloosters onder dak te brengen, zoodat het Fransche bezettingscorps te Rome weder versterkt zal worden. Het geheim consistorie, hetwelk de Paus gedurende den vasten tijd zoude houden, is tot den 16den Maart uitgesteld.

— Uit Turijn schrijft men, dat aldaar groot opzien gebaard heeft, de ontdekking, dat vele belangrijke en kostbare handschriften en en boekwerken uit de bibliotheek van het geestelijk seminarium verdwenen zijn. Tot op den laatsten tijd was deze inrigting uitsluitend onder het bestuur der geestelijke autoriteiten, en eerst door de jongste maatregelen, aangaande de geestelijke goederen, verkreeg de regering kennis van den staat van zaken. Toen kwam ook de katalogus der bibliotheek ter sprake en bleek het, er dat eene grenzenlooze verwarring heerschte en vele defecten aanwezig waren. Verder bleek het, dat de ontbrekende handschriften en boeken voor 1848 door de Jezuiten verdonkerd waren. De boeken werden des nachts weggebragt, op wagens gepakt en geheele ladingen naar buitenslands gebragt.

— Volgens een brief uit Palermo van 25 Maart, heeft de inspecteur van policie Baïna een werktuig uitgevonden, om personen te pijnigen zonder dat zij schreeuwen, aan welk kostelijk instrument men den naam van *la Tortua del Silenzo* heeft gegeven. Reeds heeft men eenige proeven daarmede genomen, naar men verzekert met den besten uitslag. Men heeft vele ontdekkingen, betreffende de medepligtigen van Bentivenga, gedaan. Vele personen meldden zich vrijwillig aan om mededeelingen te doen, ten einde aldus van het foltertuig vrijgesteld te worden. Twee broeders, eene zuster en de oom van den bekenden Civella, werden in hechtenis genomen om gepijnigd te worden, maar hunne verwanten boden aan alles te zeggen wat zij maar wisten. De toestand te Palermo is over het algemeen betreurenswaardig. De studenten moeten zich vóór zonsondergang naar huis begeven; de soldaten mogen niet met de burgers omgaan, de briefwisseling met het buitenland is zoo goed als onmogelijk; matrozen, die zich inschepen, moeten zich allen ontkleeden, opdat men zich overtuige, dat zij geene papieren bij zich hebben.

GRIEKENLAND.

Een brief uit Athene meldt, dat ook in dit jaar weder verscheidene geschenken en legaten voor Griekenland zijn gedaan. De heer A. Konstantinus, geboortig uit het dorp Zitsis, in Epirus, koopman in Wallachye, heeft in zijn testament 85,000 drachmen aan Griekenland gemaakt. De geheele som, welke in het afgeloopen jaar door Grieken in het buitenland voor Griekenland geschonken is, bedraagt niet minder dan 4,877,160 drachmen.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Uit Bucharest wordt gemeld, dat aldaar, na de uitvaardiging van den firman tot het bijeenroepen der Divans, zich twee clubs hebben gevestigd, om de menigte voor te lichten, nopens de staatkundige belangen, waarop bij de daarstelling der staatsregtelijke betrekkingen in de eerste en voornamste plaats zou behooren te worden gelet. Deze clubs waren verdeeld ten aanzien van het punt, betreffende de verkiezing van een erfelijken vorst, maar hebben zich ten slotte met elkander verstaan, om gemeenschappelijk te werk te gaan, en alzoo is dezer dagen aldaar een programma uitgevaardigd, waarin voor wenschelijk wordt verklaard: 1o. vrijheid voor beide de vorstendommen, naar aanleiding der alonde met de Porte gesloten tractaten, om, onder de suzereiniteit van den Sultan, en onder den waarborg van de groote mogendheden, hunne eigene wetten te maken; 2o. vereeniging van de twee landschappen tot éénen staat; 3o. verkiezing van een erfelijken vorst, van eene vreemde Europesche dynastie, wiens kinderen in de Oostersche Anatolische geloofsbelijdenis (de Niceïsche) zullen worden opgevoed; 4o. eene regering bij vertegenwoordiging, zonder eenigen vreemden invloed.

TURKYE.

Constantinopel 6 Maart. Nog nooit is hier en in de provinciën zoo veel aan bals en maskeraden besteed als in dit jaar. Het jongste bal voor de armen in den schouwburg heeft een half millioen piasters opgebragt. Den laatsten nacht van het Grieksche gemaskerde bal van jl. Zondag is het al erg toegegaan. De straten wemelden van gemaskerden van beiderlei kunne. Des volgenden morgen zag men een aantal lijken in balkleederen ten grave dragen, die door den dolk gevallen waren. Zekere familie verklaart, dat zij des nachts ten 4 ure een hevig gekerm op straat vernomen en aan het venster gezien had, hoe een jong meisje van 13 à 15 jaren door een hoop mannen vermoord werd. Een hunner droeg haar naar de deur eener kerk en bragt haar daar den laatsten steek toe.

— De jongste brieven uit Constantinopel deelen eenige belangrijke bijzonderheden mede omtrent het onderzoek, dat van regeringswege gedaan wordt naar de bewerkers der verzending van wapenen en hulp naar de Circassiers. De Porte wil tot elken prijs hare nietmedepligtigheid ten dezen aantoonen en aan Rusland bewijzen, dat zij niet alleen vreemd hieraan is, maar ook het aandeel hierin van hare beambten niet wil dulden. Twee van deze beambten, beide van vreemde afkomst, Ismaël Pacha, in Circassie geboren, en Ferhad-Pacha, een Hongaarsch uitgewekene, de eenigen wier schuld men heeft kunnen bewijzen, zijn in deze zaak gewikkeld en men gelooft, dat eene gestrenge straf, aan de bescheidenheid des Russischen gezants overgelaten, den tweeden genoemde zal treffen.

— Men weet dat voor eenigen tijd door de Porte de handel, zoowel in zwarte slaven als in Circassische meisjes, afgeschaft is, maar minder algemeen weet men van hoeveel invloed die afschaffing op den maatschappelijken toestand der Turksche bevolking zal zijn. Daar het gebruik aan de vrouwen in het Oosten verbiedt, haar gelaat voor een man te vertoonen, behalve aan haren vader, broeder of echgenoot, kan geen enkele Mahomedaansche vrouw in den harem als dienstbode gebezigd worden, vermits zij anders aan de blikken zou blootgesteld zijn der mannen, die deel uitmaken van de familie. De Christen-vrouwen worden als van zelf daartoe van de hand gewezen; het gebruik maken van hare diensten streed tot dus verre te zeer met de zeden en het vooroordeel des lands. De zwarte slavinnen waren dus de eenigen, welke men tot de huiselijke dienst in de harems kon bezigen. Het verbod tot handel in zwarte slavinnen moet dus wel eene geheele omwenteling in de huiselijke dienst der Turken te weeg brengen, en meer dan alles aan de onschendbaarheid des harems den bodem inslaan. Wanneer nu eenmaal de tegenwoordige slavinnen-bevolking zal zijn uitgestorven, zullen de Turksche vrouwen wel genoodzaakt zijn, óf zelve het huiswerk te verrigten, óf ter harer vervanging vrije vrouwen te kiezen. In den beginne zal men welligt Christelijke vrouwen in dienst nemen, maar later zullen de zeden noodzakelijk eene verandering ondergaan, en de Turksche vrouwen zullen er eindelijk in toestemmen, ook buiten de vier muren te leven. — Voor het nemen van bovengenoemden maatregel — de afschaffing van den slavenhandel — komt Reschid pacha in de eerste plaats dank toe.

Overigens dient hier nog vermeld te worden, dat de polygamie in Turkije langzamerhand verdwijnt; met uitzondering van eenige mannen van een oud geslacht, hebben bijna allen die weelde vaarwel gezegd. Het verkeer met de Europeanen heeft hiertoe zeer veel bijgedragen, meer nog dan het verbod tot handel in Circassische meisjes, want die verandering was reeds lang merkbaar, voordat de firman betreffende dit verbod verschenen was.

NOORD-AMERIKA.

De senaat van Washington heeft, den 6den Maart, de benoemingen der leden des cabinets van den president Buchanan bevestigd.

Het ministerie van dien president is alsnu bepaald zamengesteld uit de heeren Cass, minister van staat, Howell Cobb, minister der schatkist, John B. Floyd, minister van oorlog, Isaak Toncey, minister van marine, Jacob Thompson, minister van binnenlandsche zaken, den regter Black, Attorney — generaal en den heer A. X. Brown, directeur generaal der posterijen.

— Men leest in de *Morning Chronicle* van 20 Maart: Het *Indianapolis Journaal* berigt het overlijden van een ouden neger, Thomas Magruder genaamd, in den ouderdom van 110 jaren. Men vooronderstelt dat die neger de type is geweest van Mevr. Stowe, in haar roman van *Uncle Tom's Cabin.* Die vooronderstelling grondt zich op de overeenkomst van naam en op de daadzaak, dat Mevr. Stowe dikwijls dien grijsaard bezocht, wiens woning, door allen die hem kenden, nooit anders werd aangewezen, dan onder de benaming *Uncle Tom's Cabin.*

— Onder den titel: *de Veiligheid onzer Straten*, deelt de *Koerier der Vereenigde Staten* van 28 Januarij het volgende mede:

Ten allen tijde hadden wij te New-York benden, bekend onder den naam van *nachtzwervers;* vervolgens kwamen die der *worgers*, hetwelk echter de eerstgenoemden niet belette, vreedzaam hunne nachtelijke misdaden te bedrijven. Alsof dit alles nog niet genoeg ware, zoo vormde zich, zonder de beide anderen in het minste te schaden, eene nieuwe kategorie van bandieten en deze koos de dames tot slagtoffers van hunnen werkkring. Die deugnieten wachten niet altijd tot dat de stad in duisternis is gehuld; dikwijls berooven zij de menschen op lichtklaren dag en men weet niet, waarover men zich het meeste verwonderen moet, of over hunne vermetelheid, of over de flaauwheid der policie, dan wel over het geduld en de lankmoedigheid der bevolking. Weinige dagen gaan er thans om, zonder dat eenige dames, voor de oogen van de gansche wereld — uitgezonderd voor die der policie — aangehouden en brutaal beroofd worden.

Laatstleden Zaturdag ten 4 ure, stak eene dame stilletjes Madison Square over, toen twee dier straatroovers haar op zijde kwamen. »Biedt geen weêrstand of wij slaan u dood," fluisterde de eene haar in het oor. »Ik verlang slechts uw mof en palatine" zeide de tweede aan het andere oor, en de daad bij het woord voegende, ontrukte hij haar met geweld die beide voorwerpen en vlugtte met zijn medepligtige. De dame had eenigen tijd nood, om van den schrik en verbazing, door die stoutheid te weeg gebragt, te bekomen.

In dezelfde wijk en misschien wel door dezelfde bandieten, werd eene dame hare porte-monnaie ontnomen.

Van alle kanten hoort men van zulke voorvallen spreken en Broadway is daarvan zelfs niet uitgesloten. Twee dames, voor een winkel de uitgestalde voorwerpen bewonderende, werden eensklaps door eene menigte havelooze lieden hevig gedrongen, waarvan een zonder pligtpleging de hand in den zak van een harer stak en er hare beurs uithaalde. Gelukkig was er slechts eene onbeduidende som in, terwijl de porte-monnaie harer gezellin 200 dollars bevatte.

Een oogenblik daarna zag eene dame, uit een boekwinkel komende, een persoon, wiens hand haren zak scheen te zoeken. Ter naauwernood had zij dit opgemerkt, of zij kreeg een hevigen stoot aan de andere zijde, en zij had geen tijd om om te zien, of haar geld en de beide dieven waren reeds verdwenen.

Te Brooklyn liepen eene moeder en dochter in de bergstraat, toen straatroovers haar beiden om het midden aanpakten, en dreigden haar te zullen vermoorden, indien zij het minste geluid gaven. Die voorzorg was onnoodig, want de schrik had beide vrouwen het spraakvermogen ontnomen en zij lieten zich van al het geld, dat zij bij zich hadden, berooven, zonder een woord te uiten.

Een dagbladschrijver verzekert, dat vele jonge lieden van den gegoeden stand, zich in dit oogenblik tot een club vereenigd hebben, met het bepaalde doel, om de doelmatigste maatregelen te beramen, ten einde hun leven in de straten van New-York, nadat de nacht is ingevallen, te beschermen. Al de leden dier verdedigingsclubs zijn gewapend, bespreken onderling de listen en lagen, waartoe de straatroovers en worgers gewoonlijk hunne toevlugt nemen en oefenen zich tot een krachtdadigen wederstand, zoo met de revolver als met het mes. Zij onder hen, welke die wapenen niet kunnen aanschaffen, krijgen die ten koste der vereeniging.

— Onlangs ontvangene berigten deelen mede, dat de Vereenigde Staten, voor eene som van 15 millioen dollars Sonara van het Mexicaansche gouvernement zouden hebben gekocht. Het tractaat dienaangaande zou den 31 Januarij geteekend zijn, en kolonel Charles Butterfield den 4 Februarij Vera-Cruz verlaten, om het naar Washington over te brengen.

— Naar men verneemt zijn de volgende wijzigingen door den Amerikaanschen senaat in het Dallas-Clarendon-tractaat gebragt: 1o. Costa-Rica zal niet het regt van scheepvaart op de rivier San Juan hebben, maar zullen de twee oevers dier rivier aan Nicaragua worden afgestaan; 2o. de concessien door den koning van Mosquito, ten gunste van Engelsche onderdanen te Greytown en op andere plaatsen gedaan, zijn nietig; 3o. de Indianen van het Mosquito-gebied zullen alleen in hun regt op hunne bezittingen erkend worden, 4o. de eilanden Ruatan, Bonaca, enz., die deel uitmaken van Honduras, zullen teruggegeven worden, en 5o. de slavernij zal aldaar ingevoerd mogen worden. — Reeds vroeger hebben wij de wijzigingen opgegeven, die in het tractaat zouden gebragt zijn, doch die waren minder volledig. De Londensche correspondent van den *Nord*, die ze opgeeft, gelooft allezins voor de juistheid er van te kunnen instaan.

— De oudste man in Amerika, voor zooverre men weet, is thans iemand, John Hames genaamd, die den ouderdom van 134 jaren heeft bereikt en in Murray County, in Georgia, woont. Hij was reeds een knaap van 10 jaren, toen Washington nog in de wieg lag.

— Met de *America* zijn te Liverpool van New-York berigten aangebragt, die tot 25 Maart loopen.

De *New York Herald* deelt mede, dat de heer Butterfield naar Mexico is vertrokken met een nieuw ontwerp tractaat, waarbij het cabinet van Washington voorstelt, om grondgebied aan te koopen en om onder Amerikaansche vlag eene stoombootdienst daar te stellen tusschen New Orleans en Vera Cruz.

In gewone tijden en onder gewone omstandigheden zoude dit eene gewone zaak zijn, die uitsluitend Vera-Cruz en New-Orleans zoude aangaan, maar, bij de tegenwoordige phase der Spaansch-Mexikaansche betrekkingen, verkrijgt deze geprojecteerde stoombootlinie een groot staatkundig gewigt voor de geheele beschaafde wereld. Spanje, zoo redeneert het blad verder, bedreigt Vera-Cruz met een aanval. Genoemde stoombootlinie zal aan de Mexikanen niet alleen manschappen en munitie tot verdediging kunnen leveren, maar ook den Amerikaanschen vrijbuiters een middel aan de hand geven, om onder bescherming der Mexikaansche vlag, eene landing op Cuba te beproeven.

Hetzelfde blad zegt ook, dat de heer Alexander H. Evans, die zich aan boord van de *America* naar Europa zoude begeven, belast is het Dallas Clarendon-tractaat naar Engeland over te brengen. Dit blad heeft grond om te gelooven, dat de heer Buchanan het hoogste gewigt hecht aan de aanneming van het gewijzigde tractaat en dat de Engelsche regering de verzekering zal ontvangen, dat de senaat en het Amerikaansche cabinet, bij het voorstellen der wijzigingen, zich slechts door de meest loijale beweeggronden hebben laten leiden.

Men wilde weten, dat te Washington het berigt ontvan was, dat elke hoop om de geschillen met Nieuw Grenada in der minne te schikken, verdwenen is, en dat men van beide zijden eerstdaags een beroep op de wapens zal doen.

In Kansas was men voor nieuwe onlusten bevreesd, doch hoopte men, dat de gouverneur nog in tijds de noodige maatregelen van zorg zou kunnen nemen.

— Tijdens de receptie bij den nieuwen president, beweerde de kolonel Lee, dat een zeer geacht koopman de Hr. David Hume, poging aanwendde, om hem zijne portefeuille uit den zak te stelen. Daags daarna begaf de Hr. Hume zich, in gezelschap van den kolonel Walker, naar den Hr. Lee, om hem te verzoeken zijne beschuldiging in te trekken. Lee bleef echter bij zijn vermoeden, dat Hume hem had willen bestelen; deze gaf hem daarop een slag met zijn wandelstok, waarop Lee den ongelukkigen Hume met een pistool dood schoot.

— De *Courrier des États Unis* zegt, dat de nieuwe president onlangs gevaar heeft geloopen door vergiftiging het leven te verliezen. De eerste teekenen van vergiftiging hadden zich bij den heer Buchanan vertoond, tijdens een kortstondig verblijf in een logement te Washington. In den beginne hield men de ongesteldheid voor het gevolg van vermoeijenis, maar toen ook andere bewoners van het hotel over dezelfde ongesteldheid klaagden, onderzocht men het drinkwater, hetwelk verzameld werd in een grooten vergaarbak op den zolder. In dien bak vond men eene menigte doode ratten en herinnerde zich tevens, dat, aangezien vele van deze dieren in het huis nestelden, men overal rattekruid had nedergelegd, om ze te dooden. Men vermoedde ten gevolge daarvan met vrij veel zekerheid, dat de door het vergif verteerd wordende ratten bij zwermen naar den regenbak waren geloopen, om hunnen dorst te lesschen, daarin moeten zijn gestort en alzoo het water hebben vergiftigd.

ZUID-AMERIKA.

Naar luid van berigten uit Cuba, bleef de slavenhanden levendig voortduren, alhoewel de generaal Concha den gouverneur van Trinidad onlangs uit zijnen post had verwijderd wegens begunstiging van dien handel. Te Havana werden troepen ingescheept, zoo men meende, om tegen Mexico te worden gebezigd.

— Ment de laatste West-Indische post, is de tijding ontvangen, dat de onverschrokken Noordpoolreiziger Dr. Kane, te Havana is overleden. Ziehier eene korte levensbeschrijving. Elisha Kent Kane werd ten jare 1822 binnen Philadephia geboren. Hij wijdde zich, op de hooge scholen van Virginie en Pensijlvanie, aan de studie der geneekunde, begeleidde in 1843, als geneesheer bij den diplomatieken staf, de eerste Amerikaansche ambassade naar China en opende daarmede zijne loopbaan als reiziger, waarop hij, in weerwil van den korten levenstijd, welken de voorzienigheid hem geschonken had, eene hooge en duurzame vermaardheid heeft verworven. Bij dien eersten togt had hij gelegenheid de Philipijnsche eilanden te doorkruisen, hetgeen gedeeltelijk in gezelschap van den jongen baron Loe uit Pruissen geschiedde, die ten gevolge der vermoeijenissen ziek werd en op Java overleed, terwijl Kanes sterkere natuur hem de gevolgen der omdolingen door genoemde eilanden, die meestentijds te voet gedaan werden, deed te boven komen. De vulkanische streek van Albay trok inzonderheid zijne opmerkzaamheid tot zich. Zijn oponthoud onder de Negritos en Arturos is vol romantische tooneelen. Kane was de eerste, die in den krater van den vulkaan van Tael afsteeg, om eene topographische teekening van het binnenste te maken; hij werd, om zijn doel te bereiken, 100 voet van eene vooruitstekende punt aan een touw afgelaten en steeg toen nog 700 voeten dieper tot aan den bodem des kraters. Bewusteloos haalden hem zijne begeleiders met de gevonden voorwerpen weder naar boven. Kane bezocht vervolgens Indië, bleef langen tijd bij de monolithen van Arungabad, ging daarop naar Ceilon en van daar naar Afrika, om den Boven-Nijl te bezoeken. Bij deze reizen trof hij Professor Lepsius aan. Naar de Vereenigde Staten teruggekeerd zijnde, ontstond bij hem de lust, om de uitwerkingen van den slavenhandel te leeren kennen op de westkust van Afrika. Op een fregat van de Vereenigde Staten bezocht hij al de factorijen van Cape Mount tot aan de rivier Bonny en kwam alzoo bij de Baracoons (slaverperken) van Dahomey. Een uitstapje naar Abomay mislukte, daar Kane door de koorts werd aangetast, eene ziekte, die hem zeer dikwijls bij zijne togten overviel. Kane had naauwelijks zijn geboortegrond wederom betreden, toen de Mexikaansche oorlog hem tot nieuwe avonturen en gevaren riep. Hij werd in den slag bij Napaluca gevaarlijk gewond. Eene uitstekende dienst bewees Kane in dezen oorlog, door de, niet groote moeijelijkheden verbonden, bezorging van depeches des presidents Polk aan de generaal Scott. Na den terugkeer uit Mexico werd dr. Kane aan de expeditie toegevoegd, die onder prof. Bache de kusten in de Mexicaansche golf opnam, toen de vrijgevigheid van den heer Grinell de regering der Ver. Staten in staat stelde tot eene Noordpool-expeditie ter opsporing van sir John Franklin. Kane bood dadelijk zijne diensten aan en nam aan de onderneming als geneesheer deel. Zijne nasporingen en lotgevallen zijn in een in 1852 uitgegeven werk opgeteekend. Voor dat dit nog gereed was, had hij de toebereidselen tot eene tweede Noord-Poolreis gemaakt,

deels voor eigene rekening, deels door de ondersteuningen der Heeren Grinell en Peabody. Het verhaal van dezen in gebeurtenissen rijken togt is nu eerst kortelings aan het publiek bekend geworden. Kane keerde in goede gezondheid uit de ijslanden terug. De vermoeijenis van zijnen geest, welke de arbeid zijner reisbeschrijving hem veroorzaakte, en de tegenovergestelde uitkomst van eene, tot zijn herstel naar Engeland ondernomen, reis moeten eerder voor de oorzaken van zijnen vroegtijdigen dood worden gehouden dan wel zijne reizen in het Noorden.

AUSTRALIE.

Tijdingen uit Sydney loopen tot den 28sten Maart. De Sydney Empire deelt het relaas van een moordtooneel, dat in de Fransche kolonie Nieuw Caledonia heeft plaats gevonden, mede. Acht Fransche kolonisten en twaalf Sandwich eilanders, die in dienst van den Heer Berard, lid der firma Nial d'Aram Milhère en co. waren, zijn op diens suikerplantaadje, op 7 Engelsche mijlen afstand van Port à Prince, door de inboorlingen vermoord. Men klaagde in de kolonie zeer over het vertrek van het Fransche oorlogsschip, dat onlangs te Nieuw Caledonia gestationeerd was.

OCEANIE.

Wij ontleenen aan een kerkelijk dagblad het volgende uittreksel van een brief, door een zendeling aan zijn broeder geschreven en die vrij merkwaardige bijzonderheden bevat over de zeden der inboorlingen van Viti (Oceanië):

Reva, Archipel van Viti, 1856.

Geliefde Broeder! Gedurende eene epidemie, die hier sedert eenige maanden heerschte, geloofden onze eilanders, daar wij alleen vrij van de ziekte bleven, dat wij de oorzaak van de plaag waren, en zij verzonnen een sprookje ten dien aanzien. Ik had, zeiden zij, eene geheimzinnige doos en als ik haar opende verspreidden de koortsen zich door het land. Zij waren op het punt om ons met steenen te werpen; de wet belette het hun echter. Ik heb een weinig vermaardheid als geneesheer; ik heb zelfs verscheidene onder hen genezen; maar ik heb onder hen geene wezenlijke erkentelijkheid gevonden. Op zekeren dag mij bij een groot opperhoofd in de bergen bevindende, gebeurde het, dat men op het punt stond een mensch ter dood te brengen. Ik deed een verzoek ten zijnen behoeve, volgens het gebruik van het land, door een walvischtand aan te bieden, en ik bekwam zijne genade. Zonder mij, zoude hij zekerlijk den doodslag gekregen hebben en in den oven geworpen zijn; maar, eenige dagen geleden, keerde ik naar dezelfde plaats terug en hij verwaardigde zich zelfs niet, mij te komen zien; ziedaar het karakter van den Vitiër. Welk medelijden moet men niet hebben met die menschen, als men ze zich onder elkander ziet vermoorden en opeten! Er verloopt geene week, dat het geluid van de trom ons hier of in den omtrek niet eenig menscheneters feest aankondigt. Zij zijn waarlijk bezeten met eenen duivelschen lust tot menschenmoord; er is bij hen geene vreugde noch roem, die te vergelijken is bij die, om hunne vijanden te dooden en te verslinden. Hunne begeerlijkheid moet voor hunne wreedheid onderdoen. Zij maken geen Cava, verkondigen geen nieuws, verrigten niet eene enkele plegtigheid, zonder hunnen duivel te bidden, hun eenigen vijand, om te dooden te verschaffen. Als zij een enkel persoon hebben kunnen overvallen, eene arme vrouw of een visschend kind, alsdan dooden zij het niet alleen zonder medelijden, maar wanneer zij vijftig in getal zijn, slaan zij allen de een na den ander op het lijk; het is voor hen eene soort van genoegen; vervolgens brengen zij het in zegepraal naar den tempel van hunnen afgod, waarover de priester zijne tevredenheid betuigt door op den buik van het slagtoffer te slaan; daarna haast men zich, om het te braden. Somtijds laten de inboorlingen er de stukken van koken en drinken er de bouillon van. Als zij een dorp kunnen overvallen, vermoorden zij allen, die hen tegen komen, eten er eenigen van op, stapelen de overigen in hoopen op elkander, gaan vervolgens de kleine kinderen, die zij geroofd hebben, aan de raa's van hunne praauwen ophangen, en als er nog bij hunne aankomst eenige in leven zijn vermaken zij zich er mede, om hen door hunne eigene kinderen te laten dooden, ten einde deze aan den moord te gewennen. Als zij vijanden levend in handen krijgen, doen zij hun dikwijls ongehoorde pijnen aan, alvorens ze te dooden. Op zekeren dag bragten zij hier drie van hunne vijanden, twee dooden en een levende. De Koning, die onderstelde wat ik zou gaan doen, zond mij dadelijk een bode om mij te zeggen, voor den overwonnene geene genade te vragen, omdat hij te schuldig was en dat ik toch niets zou verkrijgen. Deze man had inderdaad eertijds door verraad een groot getal lieden uit Reva, die naar zijn dorp gevlugt waren, vermoord. Ik kwam en verzocht, dat men hem de martelingen zoude sparen; men beloofde het mij, en daar het reeds laat was, verwijderde ik mij. Maar gedurende den nacht begonnen de vrouwen van het fort dezen ongelukkige te folteren, door hem het vel met raspen af te scheuren, hem met brandend hout blakerende, enz. Des morgens vernam ik dit gruwelijke voorval, hetwelk buiten het fort geschiedde en ik stond op, om het te beletten, toen ik het geweerschot hoorde, waardoor aan het leven van den ongelukkige een einde werd gemaakt. Al deze daden van cannibalismus zijn vergezeld door woeste vreugde, ontzinnige dansen en alle verdere blijken, welke de tegenwoordigheid aanduiden van hem, die sedert het begin zijns levens menschenslagter is geweest. Er zijn weinige Vitiërs, die hunnen natuurlijken dood sterven, want als zij een weinig te lang ziek zijn, werpen hunne bloedverwanten hen in den grafkuil.

HAITI.

Volgens partikuliere brieven van St. Thomas, gedagteekend 1 Maart, is de Fransche admiraal Gueydon van St. Domingo in die haven aangekomen en zou, naar luid der door *de Patrie* ontvangene mededeelingen, die admiraal er in geslaagd zijn, om een wapenstilstand voor twee jaren tusschen de keizer van Haiti, Faustin I en de Dominicaansche republiek te doen teekenen, waardoor de vijandelijkheden op dat eiland voor eenigen tijd zullen ophouden.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Junij	5	Engelsch	Trafalgar	D. Trader	Manilla.	19 April	Cork.
»	6	Amerikaansch.	Golden State	H L H puin	New-York	21 Maart.	Hongkong.
»	—	Engelsch	Margaret Mitchell	Dewar Stues	Londen.	6 Junij	Madras.
»	—	»	Conference	Webster.	Manilla.	20 April	Cork.
»	7	»	Stornoway	A Hart	Londen.	1 Maart	Hongkong.
»	—	Britsch	Eliza Thornton	F. Maxwell,	Batavia	7 Junij	Londen.
»	8	Amerikaansch.	Simoda	G W. Knight	Singapore	24 Mei.	New-York.
»	—	»	Phanton	P Peterson	New-York.	17 Maart	Hongkong.
»	—	Hollandsch.	Janny	J. Ivan der Meulen	Australie	11 Mei	Batavia.
»	—	»	Schoonderloo	D Kuyt	Liverpool	4 Febr.	»
»	—	»	Almonde	H. G. Surie	Guichenbay	5 Mei	»
»	—	»	Jacobs Cats	A. van der Windt	»	7 »	»
»	—	»	Heinders.	A Messen	Rotterdam.	28 Jan.	Hongkong.
»	—	Fransch.	Oorlogs Fregat Nemesis	kolonel Reynaud	Kaap		Singapore.
»	—	Amerikaansch.	Golden West	W. E Putnum	Shanghaij	17 Mei	New-York.
»	9	»	Robt Patten	G. S. Pauw	Manilla.	10 »	Boston.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Junij	6	Z M schroef.	schoen.	Montrado	lt. t/z 1kl. J. Andrea.	Makasser	30 Mei	
»	7	Nedert Indisch	stooms.	Koningen der Nederlanden	J Prins.	Samarang	6 Junij	Maclaine Watson en co.
»	—	Nederlandsch.	bark	Jan Pieterz Koen	J Verloop	»	4 »	B. Kopersmit en co.
»	—	Nedert Indisch	»	Sarie Elmeshoor	Moh. Yassim	Borneo	2 »	D. N. Buijs en co.
»	—	» »	»	Fatahoel Mobarak	Moh. Said	Banjermassing.	16 Mei	»
»	8	Nederlandsch.	»	Bijenkorf	F. Vogelsang	Indramajoe		
»	—	» »	»	Al Rachmanie	Moh. Sadik.	Bandjermassing.		D N, Buijs en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij	7	Nederl.	schip	Madura	T. Draijer	Amsterdam via Padang.
»	—	Eng.	bark	Elisa Thornton	Maxwell	Londen.
»	9	Fransch.	»	Sophie Cezard	E. Ropers	Manila.
»	—	Ned. Ind.	stooms.	Banda.	C. C. L. Neijts.	Soerabaya.
»	—	»	bark	Kalunanten	Lie Boensing	Samarang en Bandjermas.
»	—	»	schoen.	Mabrook	Said Madenle	Palembang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Jan Daniel *	H. Hagers	Japan	B. Kopersmit en co.
»	bark	Louise *	Buys	Samar. en Soerabaya	»
»	»	Johannes Marinus	Verburgh		»
»	schip	Sumatra	H. Grevel	Nederland	»
»	»	Fop Smit	L. Hofman.		»
»	bark	Jan Pietersz Koen	J Verloop	Samarang	»
»	»	Prins Mauritz.	J. J. Bart	Amsterdam	»
»	schip	Stad Utrecht	F. P J. Jaski.	Nederland	Van der Burg, Vriesendorp en co.
»	»	Jonge Jan *	Pheiffer	Macasser	Landberg Bezoet de Bie en co.
»	bark	Louisa Jacoba Johanna *	Drayer	Hongkong	G. Soermondt en co in liq.
»	bark	Afrika	P. Mannoury	China	Haeger en Schuurman.
»	»	Catharina en Theresia *	W L Hartmans		»
»	schip	Kijkduin	Oldendorp	Soerabaya	Hunter Houghton en co.
»	bark	Senior	K L Swart		C Behre en G Kinder.
»	»	Elisa Susanna *	J. Kuyt		van Ommeren, Rues en co.
»	schip	Billiton.	H. ten Zeldam Gaaswijk		»
»	»	Konink. Ned Yachtclub *	Zack		»
»	»	Walvisch	T. Sahst	Nederland	[illegible] en co.
»	»	Jacobus Martinus	F. Meijjelder	Samarang en Soerabaya	J. Cezard en co
Nederl. Indisch	schip	Sara Kiessura	D. Schuymer	Samarang.	C Behre en G. Kinder.
» »	bark	Sarie Borneo *	Ong Bansoei		D. N. Buys en co.
» »	»	Fulke Nazer *	Sech bin Smeer	Bandjermassing	»
» »	»	Amsterdam *	J Lehnhoff.	Singapore	»
» »	»	Assdoulla *	Hoesin	Samarang	»
» »	»	Soeduthaer *	Sech Alie Bargebo		»
» »	»	Srie Palembang	Tjoa Tjentjoan	Cheribon	»
» »	»	Adenan.	Moh Yasin		»
» »	»	Fathoel Mobark *	Moh. Said		»
» »	»	Al Rackmanie *	Moh Satik		»
» »	»	Bathcer *	Moh. Seman	Samarang en Bandjermass.	»
» »	»	Tulkul Hair *	Sech Moh. Biljoen		B J Jacobs
» »	»	Marianne Antoinette	J. C. Lebert	Samarang.	B Kopersmit en co.
Engelsch	»	Eblana *	D Gillan		Hunter, Houghton en co.
»	schip	Annett Gilbert *		Singapore.	Martin Dyce en co.
»	»	Hindostan *	L. Bax		Maclaine, Watson en co.
»	»	Asia *	Davidson	Soerabaija	Adam en co
»	»	Hiawatha *	Reed		Pitcairn, Syme en co.
Zweed	brik	Curt *	C. A. Sundstrom	Zweden	Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	Amason *	C. Danneberg		»
»	»	Robert Dickson *	B. Hjorn		Pitcairn, Syme en co.
»	bark	Theodoor Dill *	L A Flory	Soerabaya.	G Soermondt en co. in liq.
Fransch.	schip	St Anne *	Gillette		J Cezard en co.
Hamburgsch	bark	Wildeman *	Th Kalckoser.		Metzendorff, Wilmans en co.
Deensch	»	Calloe *	Kopperholdt		Busing Schröder en co.
Brem	»	Orester *	Gunther		C. Behre en G Kinder
Amerik.	schip	Lowell *	J. Bnowles.	Boston.	Maclaine, Watson en co.
Pruis.	»	Leopold *	J. C. Höltz.		Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Mei	21	N. I.	stooms. Kon. der Nederl.	J. Prins	Batavia.
»	30	Hamb.	schip Malvine Vidal	J. P. Ketels	Sydney.
Junij	1	N. I.	stooms Palembang	H J Roosboom	Soerabaya.
»	—	»	bark Alnoer	Sech Said	Batavia.
»	2	»	» Thae Liong	Tan Bensik	Riouw.
»	—	»	bark Tandjoong Pienang	Ju Piek-i	»
»	—	»	schooner Noorth Saleh	Hadjie Sleman.	Kottee.
»	3	»	bark Naga Laut	Wentholt	Batavia.
»	—	»	bark Eilen	J Winter	»
»	4	»	st Koningen der Nederl.	J. Prins	»
»	—	»	bark l'Amitié	J. Huwart	Pontianak.

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Mei	28	N. I.	bark Adenan	Hadjie Yasin	Batavia.
»	29	»	schoen. Julij	Mohamat Alie	

In lading liggende schepen te Samarang.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Luitenan Admiraal Stellingwerff	Mispelblom Beyer	Singapore	van den Broek en Voeckel.
Nederl. Indisch	»	Syrin	J. M. Meyer	Padang	Gezagvoerder.
Engelsch	schip	Hendostan	J. Le Bocx	China	[illegible] en co.
Nederlandsch	bark	Jan Hendrik	H de Jong	»	Dorrepaal en co.
Hambourg	schip	Neumuhlen	J. H. D. Huer	Nederland	Wermuth en co.
»	»	Malvena Vidal	J P Ketels		»
Nederl Indisch	bark	Alnoer	Sech Said	Batavia	Gezagvoerder.
» »	»	Thae Liong	Tan Bensik		»
» »	»	Tandjoong Pisang	Ie Pek-i		»
» »	schoen.	Noort Salehi	Hadjie Sleman.		»
» »	bark	Eilen	J. Winter		B. Kopersmit en co.
» »	»	Naga Laut.	T. A. P. Wentholt	Cheribon	»
Fransch.	»	l'Amitié	J. Huwart		Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Mei	29	N. I.	schip Aloewie Segaf	Achmat	Samarang.
»	31	»	bark Tian Tay	Liem Goen Ling.	Banjermas.
»	—	Ned.	» Derkina Titia	P Esink	Batavia.
Junij	1	N. I.	schip Massboer	Sech Sakin	Pasoeruean.

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Naar
Mei	31	Ned.	schip Hugo Grotius	A K. Zweeds	[illegible]
»	—	N. I.	stooms Palembang	H. J Roosboom	[illegible]
Junij	1	Fr.	bark Mauritius	J O. [illegible]	Bordeaux.
»	—	N. I.	India hern. Fathal Moebarak	Sech [illegible]	Penang.

In lading liggende schepen te Soerabaya.

Vlag	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten*
Nederlandsch.	Burgermeester van Reenen	v. d. Meer v. Kuffeler.	Nederland	Schimmelpenninck en co.
Balisch.	Pinang	Rangawa	Balie	Gezagvoerder.
Nederl Indisch	Elmachlaar	Sech Almaskatie	Sambas en Sumanap	»
» »	Arachmanie	Mohamat Arip	Bandjermassing.	»
» »	Salim	Sech Oemar Adrahim.	Sandelhout (Eiland.)	»

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 5 tot en met den 7 Junij 1857.

Met Z. M. schroef-schoener *Montrado,* luit. t/z. 1e kl. *J. Andreae* de heeren *Heilbuth* en *Kupman,* van *Macasser.*

Met het N. I. stooms. *Banda,* kapt *C. C. L. Neijts,* de heer *van Deventer, en Z. M. troepen* van *Padang.*

Met het N. I. stooms *Koningin der Nederlanden* kapt. *J. Prins,* de kapt, *Knappert,* 2e luit. *Hedderich, M. L. van Darsten,* Z. M. troepen en bannelingen, van *Samarang.*

Handelsberigten.

Marktprijzen te Batavia 8 Junij 1857.

Koffij, Java *f* 36 per picol, geene voorraad.
—— Padang - 36 » » afgedaan tot noteering.
Rijst, witte - 190 à *f* 225 per koijang, afgedaan.
—— Carga - 125 à - 130 » » »
Suiker witte No. 16 *f* $22^1/_2$ per picol. afgedaan.
Wisselkoers op Holland, $103^1/_2$ 105 pCt. Particulier *f* 104 à 103°/₀ Gouvernement.

te Samarang.

Koffij, per picol *f* 34, —
Suiker, No. 16, per pic. — nominaal, geen voorraad.
Indigo, per pond, *f* 4,25 à *f* 4,30.
Koe Huiden, per kodie, *f* 80 à *f* 90,— } gevraagd en schaarsch.
Buffel-Huiden, per kodie, *f* 70 à *f* 75,— } gevraagd en schaarsch.
Staart Peper, *f* 72, — schaarsch.
Rijst, eerste soort, per 28 picols *f* 130,— à *f* 135,—
» tweede » idem. *f* 115,— à *f* 120,—
» derde » idem. *f* 100,— à *f* 105,—
Klapper Olie, per picol, *f* 25,—
Katjang » idem. *f* 18,—
Rotting, per picol, *f* 8,— à 9.
Kadjang Matten, per 100 stuks, *f* 17,—
Wisselkoers op Holland 6/m. 104 à 105 pCt.

te Soerabaya.

Suiker No. 16 per picol .... *f* 22 à *f* $22^1/_4$.
Koffij per picol .... *f* $33^3/_4$.
Rijst (CARGA) per koijang .... *f* 115 à *f* 125.
Rijst (WITTE) » » .... » 140 » » 160.
Arak per legger .... » 120.
Wisselkoers .... 104 à » 105°/₀.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 28 *Mei tot en met den* 5 *Junij* 1857.

AANVOER.

Van Nederland per ned. schip *Billiton,* gez. ten Zeldam Gaaswijk. agt. van Ommeren Rueb en co.

30 vs. zilv. munt. 800 vn. vleesch. 64 do. azijn. 29 kn. bladkoper. 50 bn zakken. *N. H. M.*
1150 ks. zeep. 16 do. papier. 160 do. wijn. 36 vn. do. 2 kn. glaswerk. 15 do. coralen. 110 do. bier. 223 coll. manufact. *B. van Leeuwen en co.*
2866 marm. steenen. 174 md. min water. 2 vn. provisien. *Pandel en Stiehaus.*
68 coll. manufact. *Dümmler en co.*
26 coll. meubelen. 10 do. marm. bladen. 1 kt. porcelein. 20 do. likeuren. 75 do. kaas. 10 do. provisien. 30 do. lijnolie. 1 do. ijzer gaas. *Gebr. Reseltje en co.*
50 kn. likeuren. 25 do. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
52 kn. glaswerk. 1 do. manufact. *Engelhard en co.*
100 vs. boter. 382 coll. manufact. *Moormann en co.*
47 coll. manufact. 8 vs. hagel. *Busing Schröder en co.*
50 md. min water. 21 kn. wijn. *Agenten.*
8 bn. zakken. *Haager en Schuurman.*
14 bn. dekens. *Pitcairn Syme en co.*
10 kn. manufact. *Crone van der Beek.*
9 kn. provisien. 1 do. kramerijen. 2 do. glaswerk. *Gumprich en Straus.*
10 coll. provisien. *Suermondt en co.*
7 coll. manufact. *Anderson Tolson en co.*
212 vn. spijkers. 30 pakk. zakken. 10 kn. manufact. 44 coll. provisien. 2 kn. blikwerk. 10 do. ansjovis. 4 do. diversen. 12 coll. machinerien. 1 bascule. *Order.*

Lading voor Samarang en Soerabaija.

1109 kn. koopmanschapp. 50 md. min water. 324 vs. boter. 38 kn. manufact. 1 do. kramerijen. 2 do. glaswerk. 3 kn. ...... 1 do. boeken. 60 do. bier.

Van Macassar per ned. ind. bark *Fulke Nazar,* gez. Sech bin Hassan bin Smeer.

160 paarden. 30 pic. klapp. olie. 15 do. kaneel do. 60 corg. boegsarongs. 75 pic. tamarinde. *Gezagvoerder.*

Van Billiton per ned. ind. bark *Mabroek,* gez. Said Aloewie Madeki.

$699^{77}/_{100}$ pic. tin. *Reynst en Vinju.*

Van Toeban per praauw Hajjang gez. Djano.

45/m. sigaren. *Tio Tjoenkeat.*

Van Samarang per Am. schip *Lowell,* gel. Knowles. agt. Maclaine Watson en co.

4103 pic. suiker. 192 do. gomelastiek. 26 do. gutta percha. 147 do rotting. *Agenten.*
$2009^{35}/_{100}$ pic. suiker. 25 do. rotting. $363^{48}/_{100}$ do. cassia. 1000 ps. koehuiden. *Fraser Eaton en co.*
$44^{82}/_{100}$ pic. gutta percha. $6^{88}/_{100}$ do. cassia. $50^{98}/_{100}$ do. cubeben.
$926^{00}/_{100}$ do. koffij. $1091^1/_4$ ℔ indigo. 3 do. rotting. steelen. *McNeill en co.*

Van Liverpool per Eng. bark *Annette Gilbert,* gez. Sooke. agt. Martin Dyce en co.

194 coll. provisien. 2 do. diversen. 46 ankers. 24 kettingen. 4204 stav. 600 bos. hoepel en 1563 do. spijker ijzer. 135 stav. lood. 4 roll. do. 115 vs. spijkers. 15 coll. ijzerwerk. 679 do. manufact. *Agenten.*
9 coll. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
6 coll. manufact. *Maclaine Watson en co.*
4 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
1400 ks. zeep. *Anderson Tolson en co.*
1501 ks. zeep. *Gumprich en Straus.*
31 coll. manufact. *Order.*
221 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Bolhair,* gez. Moh. Seman.

790 boss. rotting. 10500 ps. mal matten. 11600 do. kadj. do. *Gezagvoerder.*
2100 boss. rotting. 170,000 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Faidool Karim,* gez. Said Moh. Heneman.

110 pic. rotting. 32130 ps. kadj. matten. 180 planken. *Gezagvoerder.*
400,000 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*

Van Cheribon per ned. ind. bark *Argo,* gez. Clark.

$1489^{75}/_{200}$ pic. rijst. *Pandel en Stiehaus.*
$176^{22}/_{100}$ pic. suiker. 12 legg. arak. *Paine Stricker en co.*
2 paarden en provisien. *Order.*

Van Nederland per ned. bark *Elise Susanna,* gez. Kuijt. agt. van Ommeren Rueb en co.

105 leggers. 200 vs. boter. 89 kn. aardewerk. 1 do. manufact. 2 do. likeuren. 100 do. bier. *Agenten.*
7 coll. machinerien. 200 steenen. *Cores de Vries.*
41 coll. provisien. 41 do. aardewerk. 42 do. manufact. *van der Burg Vriesendorp en co.*
54 coll. manufact. *Engelhard en co.*
17 pakk. dekens. 1 kt. dimet. *Moormann en co.*
15 oxh. wijn. 1 kt. speelkaarten. *Suermondt en co.*
8 kn. provisien. 3 md. min water. 1 vt. azijn. 2 vn. groenten. *Wolff.*
2 vn. 2 kn. pleet ijzerwerk en lederwerk. 2 kn. laken. 11 do. hoeden. 4 do. zeep. *Gumprich en Straus.*
34 kn. provisien. *B. van Leeuwen en co.*
7 coll. mannfact. *Anderson Tolson en co.*
2 bn. dekens. *Pandel en Stiehaus.*
20 ankers azijn. *Kopersmit en co.*
1 kn. manufact. 6 do. papier. 1 md. 1 vt. monsters. *Bahre en Kinder.*
13 aanbeelden. 28 coll. ijzer staalwerk. *Tolken Voget en co*
30 oxh. azijn. *de Weerdt Ruyl en co.*
100 md. min water. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
6 kn. manufact. *B. van Leeuwen en co.*

Van Amsterdam per ned. bark *Catharina Theresia,* gez. Hartman. agt. Haager en Schuurman.

3 kn. zeep. 1 do. provisien. *John Pryce en co.*
28 coll. diversen. 2 kn. inkt. *de Weerdt Ruyl en co.*
15 kn. manufact. 200 vs. loodwit. *Dümmler en co.*
4 kn. diversen. 1 do. tabak. 3 do. do. en pijpen. 20 ankers azijn. 25 kn. bier. 43 coll. provisien. *Kopersmit en co.*
15 vs. boter. 6 kn. ansjovis. *van der Burg Vriesendorp en co.*
2 kn. manufact. *Anderson Tolson en co.*
1 kt. medicijnen. *Göring.*
65 coll. provisien. *O. J. M. v. Adm. en L.*
4 kn. zeep. 81 do. vruchten. 60 do. olie. 20/₂ pijp. 50 kn. bier. *Agenten.*
4 kn. hoeden en leder. 5 do. blikwerk. 2 do. klokken. 6 do. kramerijen. 1673 stav. ijzer. 200 kn. mannfact. *B. van Leeuwen en co.*
4 kn. boeken. *Gouvernement.*
1 kt. schilderijen. 10 vs. specie. 74 kn. manufact. 120 ps. oliph. tanden. 9 kruiken kwik. 465 ps. .... hout. 121 bn. zakken. 300 vn. meel en boter. 34 kn. papier. *N. H. M.*
1 kt. provisien. *van der Meulen en co.*
4 do. glaswerk. *Order.*
100 vs. boter. *Suermondt en co.*
100 vs. boter. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
20 kn. koper. 1 do. spijkers. *Agenten.*

Voor Samarang.

2 vs. 3 kt. inkt. 1 kt. katoen. 12 ps. gez. vleesch. 53 coll. 17 ks. diversen. 75 vs. boter. 12 bn. zakken. 100 ks. kazen. 30 keld. olie. 15 ks. gedr. vruchten. 15 do. olie. 4 do. zeep.

Voor Soerabaija.

1 kt. ...... 1 do. brandy. 1 do. garen en lint. 24 do. manufact. 1 do. zeep. 21 do. likeuren. 50 vs. boter. 10 coll. diversen. 56 do. provisien. 2 ks. inkt.

Van Amsterdam per ned. bark *Salatiga,* gez. Besier. agt. van der Burg Vriesendorp en co.

20 vs. zilv. munt. *Gouvernement.*
100 oxh. azijn. 13 kn. diversen. 3 pijp. madera. 75 md. min water. 227 vn. en kn. bier. 1200 stav. smeed. ijzer. 100 hammen. 180 manufact. 7 do. zeildoek. 80 coll. dranken. 13 kn. 18 coll. koopmanschapp. 17 pakk touwwerk. 45 keld. 16 kn. lijnolie. 65 vs. boter. 12 kn. provisien. 7 do. inkt. 2 kt. boeken. 1 blikk. doos. 2 kn. regaal. 80 bn. zakken. 7 kn. zeep. 20 do. aardewerk.

Lading bestemd voor Soerabaija.

13 bn. 86 kn. manufact. 4 bn. zakken. 2 kn. koopmanschapp. 1 do. ijzerwaren. 25 do. likeuren. 2 do. provisien.

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Sarie Borneo,* gez. Oug Bansoei.

575 gr. boss. rotting. 18300 kl. do. do. 4540 ps. mal. matten. 1700 planken. 7500 ps. kadj. matten. *Gezagvoerder.*
60,000 ps. mal. matten. *Issa.*

Van Amsterdam per ned. schip *Walvisch,* gez. Schut. agt. Paine Stricker en co.

221 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
30 coll. manufact. *van der Burg Vriesendorp en co.*
10 coll. manufact. *Tolken Voget en co.*
9 kn. lijsten. 1 do. plaatwerk. *van Haren Noman en Kolff.*
100 vs. boter. 120 ks. kaas. *Agenten.*
7 bn. manufact. *Moormann en co.*
8 kn. manufact. *Haager en Schuurman.*
14 coll. kramerijen. 20 do. garen. *Bahre en Kinder.*
2 brand kasten. 1 vt. spijkers. *Haager en Schuurman.*
2 kn. manufact. *Pandel en Stiehaus.*
75 leggers. *Suermondt en co.*
2 kn. boeken. *H. M. van Dorp.*
4 ks. diversen. *de Bruin Kops.*
1 kt. koperwerk. *van Riet en ter Gouw.*
$90^1/_2$ ledige leggers. 6 coll. touwwerk. 1 rol leder. 4 kn. gereedschapp. 8 kn. zeep. *Jacometti en co.*
21 kn. manufact. 30 vs. specie. 800 vn. vleesch. 135 bn. zakken. 100 vs. kop. munt. *N. H. M.*
25 pakk. garen. *Busing Schröder en co.*
25 kn. wijn. *Engelhard en co.*
2 kn. ijzerwerk. *Metzendorff Wilmans en co.*

Voor Samarang.

42 kn. calicots. 4 bn. 11 kn. manufact. 1 kt. scharen. 1 do. ijzer en koperwerk. 3 do. glaswerk. 1 do. speelgoed. 1 do. kramerijen. 1 do. epauletten. 11 do. zeep.

Van Liverpool per ned. schip *Kijkduin,* gez. Oldendorp. agt. Hunter Houghton en co.

20 vn. glaswerk. 3 rijtuigen. 30 bund. schoppen. 14 coll. ijzerwerk. 56 vn. bier. 4 kn. kramerijen en geweren. 14 do. kramerijen. 5 md. aardewerk. 9 kn. provisien. 1 do. modewaren. 1200 do. zeep. 50 ankers. 32 kettingen. 44 coll. mannfact. *Agenten.*
28 vn. madera. 250 do. bier. *Morgan Melbourn en co.*
200 vs. kruid. 150 coll. ijzer en lederwerk. *Bahre en Kinder.*
7 kn. parfumerien. 25 do. medicijnen. 15 do. mosterd. 40 do. zuren. 1 vt. verfwaren. 50 do. bier. *Burt Myrtle en co.*
1 kt. manufact. *Busing Schröder en co.*
60 coll. vilt. *Pandel en Stiehaus.*
14 coll. diversen. *John Pryce en co.*
1 kt. ...... *Adam en co.*
5 kt. ...... *Maclaine Watson en co.*
3 coll. ijzerwerk. 12 vn. wijn. 4 kn. kruid. *Gumprich en Straus.*
18 kn. manufact. *Moormann en co.*
150 ks. blik. *Jacometti en co.*
15 md. aardewerk. 6 kn. manufact. *Order.*
1 pan. 3 kn. met pijpen. *Morgan Melbourn en co.*
30 coll. lampen en ijzerwerk. *Anderson Tolson en co.*
6 vn. ijzerwerk. 5/m. klinkers. 6 rijtuigen. 2 coll. machinerien. *Order.*

Voor Soerabaija.

2 vn. wijn. 714 stukk. ijzer. 14 vn. koopmanschapp. 200 coll. machinerien. 5 do. ijzerwerk. 1 kt. do. 1 do. machinerien. 2 do. glaswerk. 1 pan. 3 kn. koopmanschapp.

UITVOER.

Naar Padang en Bencoelen per ned. ind. stoomb. *Banda,* gez. Neijts. agt. Cores de Vries.

1 kt. artill. goederen. *Gouvernement.*
f 50,000 zilv. munt. *N. H. M.*
f 3,000 zilv. specie. 40 ps. sp. matten. *Said Aloewie Atas.*
12 kn. coralen. *In't Veld.*
50 vn. meel. *Gouvernement.*
2 vn. arak. *Na Kieijang.*
2 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Ellen,* gez. Winter. agt. Kopersmit en co.

24 bn. goenie zakken. *Andreas en co.*
1 rijtuig. *Agenten.*
1122 stav. ijzer. *Busing Schröder en co.*
32 md. aardewerk. 1 kt. knoopen. *Bonn.*
50 zakk. tarwe. *Gaspers en co.*
1 kt. mode artikelen. *Branden.*
2 kn. looden pijpen. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
1 drukpers. *Maclaine Watson en co.*
1 kt. meubelen. 1 vt. bier. 2 kn. dranken. 1 vt. zeep. 2 pakk. stoelen. 1 kt. jap. goederen. 50 md. min water. 4 kn eau de lavende. 1 do. bokking. 4 do. vruchten. 10/m. sigaren. *Vaupel en co.*
1 kt. regaal. *Maclaine Watson en co.*
3 coll. ijzerwaren. *Busing Schröder en co.*
24 bn. goenie zakken. 29 krandj. aardewerk. 15 do. jap. goederen. 65 dbz. kousen. 2 machineren. *Gaspers en co.*
5 kn. provisien. 1 keld. genever. 1 kt. diversen. 1 vt. glaswerk *John Pryce en co.*
4 lantaarns en toebeh. 1 pak diversen. *van Ommeren Rueb en co.*
30 md. min water. *van Riet en ter Gouw.*

Naar Samarang en Soerabaija per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden,* gez. Prins. agt. Maclaine Watson en co.

20 kn. prints. *Burt Myrtle en co.*
20 manufact. *Busing Schröder en co.*
1 kt. regaal. *Adam en co.*
24 kn. gedr. katoen. *Burt Myrtle en co.*
1 kt. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
10 kn. gedr. katoen. *Pitcairn Syme en co.*
1 brandkast. 10 vs. boter. 8 ks. kaas. 4 vn. gez. vleesch. 4 kn. provisien. *Adam en co.*
2 boss. ijzer. 48 coll. gouv. goederen. *Gouvernement.*
1 kt. schutsels. 1 do. jap. goederen. *van der Burg Vriesendorp en co.*
9 kn. modewaren. 10 do. provisien. *Platon.*
16 kn. shirtings. *Burt Myrtle en co.*
2 kn. zijden doeken. *Lim Hoa.*
3 kn. gedr. katoen. *Busing Schröder en co.*
30 kn. chitzen. 3 do. gev. katoen. 3 bn. wit do. 5 kn. do. do. 1 do. batis. 4 do. knoopen. 2 do. doerias. *Koe Tjoeijong.*
1 kt. ijzerwerk. 5 do. gedr. katoen. uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
2 kn. sarongs. 5 do. wit katoen. 3 do. doeken. 3 do. chitzen. *Tan Maleek.*
20 kn. madapoll. 1 do. zijden hjjacken. Sech Aboebakar bin Alie *Djebedie*
15 kanonnen. 7 tonn. buskruid. 23 coll. artill. goederen. 1 kt. do. do. *Gouvernement.*
1 kt. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
32 kn. gedr. katoen. *Adam en co.*
18 kn. naaigaren. *Gouw Kianhian.*

Naar Banca per ned. ind. bark *Pogoan Zephijr,* gez. Oug Kimleng.

6255 pic. rijst. $17^{11}/_{100}$ do. olie. *John Pryce en co.*

Naar Rotterdam per ned. schip *Rotterdam,* gez. Rusman. agt. Reijnst en Vinju.

4 kn. vruchten. 6 do. jap. goederen. $212^1/_2$ legg. arak. 280 pic. rotting. 9802 do. rijst. 50 do. tamarinde. *Agenten.*
1200 pic. rijst. *Maclaine Watson en co.*
210 pic. zw. peper. *van Ommeren Rueb en co.*
3274 pic. suiker. 50 bs. jap. kamfer. 200 kn. was. *Busing Schröder en co.*
1 kt. jap. goederen. 70 pic. dammer. *van Riet en ter Gouw.*
783 ℔. cochenille. *Martin Dyce en co.*
$441^1/_2$ buffelhuiden. 10/₁ koehuiden. 29 pic. kurkoema. *Dümmler en co.*
110 pic. dammer. 157 do. rijst. $933^1/_2$ buffelhuiden. 210/₁ koehuiden. *Haager en Schuurman.*
1 kt. jap. lakwerk. *Reyer.*
6 coll. diversen. *Brunting.*
11 kn. gouv. gelden. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Soerabaija per Zw. schip *Flamingo,* gez. Rogstadius. agt. Metzendorff Wilmans en co.

50 legg. arak. 1306 pic. suiker. *Agenten.*

Naar Cheribon per ned. bark *Generaal Michiels,* gez. de Wilde. agt. Haager en Schuurman.

45 pic. rotting. 1484 do. rijst. 4 vs. boter. 1 kt. diversen. *Agenten.*
27 pic. zwam. 3 bund. gesn. buffelhuiden. *Kwe Tjauw Oei.*
1 kt. medicijnen. 1 do. kleederen. *Abeelen Deneteen en co.*
60 legg. arak. *Busing Schröder en co.*
1 kt. papier. *van Haren Noman en Kolff.*
25 vs. boter. 12 ps. kazen. 4 kn. provisien en dranken. 6 ps. hammen. 2 kn. porter. 2 do. bourgogne. *Vaupel en co.*
1 kt. wijn. 1 keld. genever. 1 kt. diversen. 3 pic. werk. 10 tross. touw. *van Kleeff en co.*
1 kt. werk. 1 pak do. 1 pic. lood. 1 do. werk. 1 vt. teer. *Landberg Bezoet de Bie en co.*
3 vs. spijkers. 10 ks. cognac. *v. d. Voort.*
6 coll. machinerien. 2 banken. 1 schutsels. 1 pak pajongs. 1 vt. wijn. 600 pic. guano. *Agenten.*
10 coll. provisien. *Paine Stricker en co.*
1 ps. machinerien. *Maclaine Watson en co.*

Naar Soerabaija per Eng. bark *Margareth Connal,* gez. Miekle. agt. Morgan Melbourn en co.

Aanboord gebleven lading van Glasgow.

10 matt. flesschen. 2777 coll. machinerien en ijzerwerk. 2 zakk. kurken. 10 fles. vetriool. 1 pak lood. 10 metalen pijpen. *Major Matsen en co.*
52 md. aardewerk. 107 coll. manufact. 11 vn. verf. 11 do. ...... *Adam en co.*
31 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
2 coll. manufact. *Adam en co.*
1 coll. manufact. *v. Lawick.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.